КБ Публикум Балансиран - Отворен Инвестициски Фонд

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018
и
Извештај на независниот ревизор

Февруари 2019

СОДРЖИНА

	Страна
1. Извештај на независниот ревизор	1-2
2. Биланс на успех	3
3. Баланс на состојба	4
4. Извештај за промени во нето средствата	5
5. Извештај за паричните текови	6
6. Белешки кон финансиските извештаи	7-37
7. Прилози кон финансиските извештаи	38-54

Тел. +389 2 3117 888
Факс. +389 2 3117 999
www.bdo.mk

11 Октомври бр. 86-1/1
1000 Скопје
Република Македонија

До
Раководството на Друштвото за управување со
КБ ПУБЛИКУМ БАЛАНСИРАН- Отворен Инвестициски Фонд

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на КБ ПУБЛИКУМ БАЛАНСИРАН – Отворен Инвестициски Фонд (во понатамошниот текст ‘’Фондот‘’), управуван од страна на Друштвото за управување со инвестициски фондови, КБ Публикум инвест АД Скопје (во понатамошниот текст ‘’Друштвото‘’), коишто се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември 2018 година, како и Билансот на успех, Извештајот за паричен тек и Извештајот за промени во нето средствата на Фондот за годината која завршува на тој ден, како и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот на Друштвото е одговорен за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и за интерната контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ревизијата ја спроведовме во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиски извештаи, без разлика дали е резултат на измама и грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни со околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Тел. +389 2 3117 888
Факс. +389 2 3117 999
www.bdo.mk

11 Октомври бр. 86-1/1
1000 Скопје
Република Македонија

До
Раководството на Друштвото за управување со
КБ ПУБЛИКУМ БАЛАНСИРАН- Отворен Инвестициски Фонд

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжува)

Мислење на ревизорот

Според нашето мислење, финансиските извештаи на КБ ПУБЛИКУМ БАЛАНСИРАН - Отворен Инвестициски Фонд, ја прикажуваат реално и објективно, во сите значајни аспекти, финансиската состојба на ден 31 декември 2018 година, како и финансиските резултати, паричните текови и промените во нето средствата на Фондот за годината која завршува на тој ден во согласност со законската регулатива применлива за инвестициски фондови во Република Македонија.

Скопје, 28 февруари 2019 година

Звонко Кочовски
Овластен ревизор

Драган Димитров
Управител

БИЛАНС НА УСПЕХ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

	Беле-шка	31 декември 2018	31 декември 2017
Реализирани добивки од продажба на финансиски инструменти		3.777.587	647.628
Приходи од камати и амортизација на премија/дисконт на средства со фиксно доспевање	5	8.126.957	7.372.552
Позитивни курсни разлики од монетарни финансиски инструменти (со исклучок на хартии од вредност)		1.639.257	700.754
Приходи од дивиденди	6	7.403.686	4.908.649
Останати приходи	7	83.395	1.490.875
Вкупно приходи		**21.030.882**	**15.120.458**
Реализирани загуби од продажба на финансиски инструменти		(2.424.453)	(52.138)
Негативни курсни разлики од монетарни финансиски инструменти (со исклучок на хартии од вредност)		(1.496.373)	(1.048.470)
Расходи од камати		(9.002.482)	(223.086)
Расходи од односите со Друштвото за управување со фондови		(550.576)	(6.570.530)
Надоместок на депозитарната банка		(1.433.022)	(1.075.129)
Трансакциски трошоци	8	(153.394)	(159.627)
Останати дозволени трошоци на Фондот	9	(1.521.461)	(2.050.091)
Вкупно расходи		**(16.581.761)**	**(11.179.071)**
Нето добивка/загуба од вложувања во хартии од вредност		**4.449.121**	**3.941.387**
Нереализирана добивка/(загуба) од вложувања во финансиски инструменти		2.929.860	18.704.983
Нето курсни разлики од вложувања во хартии од вредност		2.309.133	(5.388.105)
Вкупно нереализирани добивки / (загуби) и курсни разлики од вложувања во хартии од вредност и деривативни инструменти		**5.238.993**	**13.316.878**
Зголемување/(Намалување) на нето имотот кој им припаѓа на имателите на откупливите удели		**9.688.114**	**17.258.265**

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Приложените финансиски извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на Друштвото за управување со Фондот на 25 февруари 2019 година и се потпишани во негово име од страна на:

Г-дин Горан Марковски
Главен Извршен Директор

БИЛАНС НА СОСТОЈБА
На ден 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

	Беле-шка	31 декември 2018	31 декември 2017
СРЕДСТВА			
Пари и парични еквиваленти	10	5.986.884	2.840.262
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	11	263.588.310	237.934.030
Вложувања во депозити	12	113.200.000	71.300.000
Побарувања по основ на продажба на хартии од вредност и останати побарувања		702.027	-
Побарувања по основ на дивиденди, парични депозити и отплата на обврзници	13	175.605	238.560
Побарувања по основ на камата	14	2.819.299	3.012.886
Останатати побарувања		-	176
ВКУПНИ СРЕДСТВА		**386.472.125**	**315.325.914**
ОБВРСКИ			
Обврски по основ на вложувања во хартии од вредност и останати обврски		1.905	11.557
Обврски кон друштвото за управување со фондови	15	899.659	870.024
Обврски кон депозитарната банка		116.496	94.076
Обврски по основ на дозволени трошоци на фондот	16	122.491	112.878
ВКУПНО ОБВРСКИ		**1.140.551**	**1.088.535**
НЕТО ВРЕДНОСТ НА ФОНДОТ			
Нето имот на фондот		**385.331.574**	**314.237.379**
Број на издадени удели		2.550.416,7108	2.150.056,1868
Нето имот по удел		***151,0857***	***146,1531***
Издадени удели на фондот		520.330.942	344.358.057
Повлечени удели на фондот		(189.585.115)	(75.018.311)
Добивка во тековен период		9.688.114	17.258.265
Задржана добивка/ загуба од претходни периоди		44.897.633	27.639.368
ВКУПНО ОБВРСКИ СПРЕМА ИЗВОРИТЕ НА СРЕДСТВА		**385.331.574**	**314.237.379**
ВКУПНА ПАСИВА		**386.472.125**	**315.325.914**

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ НА НЕТО СРЕДСТВАТА
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

	31 декември 2018	31 декември 2017
Состојба на почеток на година	**314.237.379**	**152.765.480**
Нето добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност	4.449.121	3.941.387
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) од вложувања во хартии од вредност и деривативни инструменти	5.238.993	13.316.878
Нето зголемување / (намалување) на нето средствата од работењето на Фондот	**9.688.114**	**17.258.265**
Приливи и откупи од имателите на откупливи удели		
Приливи од продажба на издадени документи за удел на Фондот	175.972.886	178.984.476
Одливи од повлекување на удели на Фондот	(114.566.805)	(34.770.842)
Трансакции со имателите на откупливи удели	**61.406.081**	**144.213.634**
Состојба на крај на година	**385.331.574**	**314.237.379**
Број на удели на почетокот на периодот	**2.150.056,1868**	**1.134.569,3900**
Издадени удели на фондот во периодот	1.151.666,6122	1.253.729,8028
Повлечени удели на фондот во периодот	(751.306,0882)	(238.243,0060)
Број на удели на фондот на 31 декември	**2.550.416,7108**	**2.150.056,1868**
Највисока и најниска вредност на средствата и цена по удел во тековниот период		
Највисока вредност на средствата	396.792.817	318.717.620
Цена по удел при највисока вредност на средствата	152,1794	146,6127
Најниска вредност на средствата	314.231.570	152.760.953
Цена по удел при најниска вредност на средствата	146,1504	134,6422

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Во денари

	31 декември 2018	31 декември 2017
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
Добивка за тековен период	**9.688.114**	**17.258.265**
Усогласувања на добивката:		
Нереализирани позитивни и негативни курсни разлики	2.309.133	(5.388.105)
Приходи од камати	146.231	(2.119.907)
Приходи од дивиденди	(7.441.477)	(4.923.778)
Зголемување (намалување) на вложувањата во преносливи хартии од вредност	(27.963.413)	(111.776.083)
Приливи од дивиденда	7.504.432	4.743.399
Зголемување (намалување) на останатиот финансиски имот	(42.602.027)	(44.800.000)
Зголемување (намалување) на останатиот имот	47.531	(176)
Зголемување (намалување) на обврските по основ вложувања во финансиски инструменти	(9.652)	10.857
Зголемување (намалување) на обврските спрема друштвтото за управување и депозитарната банка	52.054	569.156
Зголемување (намалување) на останатите обврски од редовното работење	9.614	22.859
Паричен тек од редовно работење	**(58.259.460)**	**(146.403.513)**
Приливи од издавање на удели	175.972.887	178.984.476
Одливи од откуп на удели	(114.566.805)	(34.770.843)
Паричен тек од финасиски активности	**61.406.082**	**144.213.633**
Нето зголемување /(намалување) на паричните средства	**3.146.622**	**(2.189.880)**
Пари и парични средства на почетокот на годината	2.840.262	5.030.142
Пари и парични средства, крај на периодот	**5.986.884**	**2.840.262**

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. ОСНОВАЊЕ И ДЕЈНОСТ НА ФОНДОТ

КБ Публикум - Балансиран (во понатамошниот текст Фондот) е отворен инвестициски фонд регистриран во регистарот на отворени инвестициски фондови при Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија на 14 април 2009 година во согласност со Законот за инвестициски фондови (Сл.весник на РМ бр.12/2009, 67/2010, 24/2011, 188/2013, 145/2015 и 23/2016).

Фондот претставува посебен имот, без својство на правно лице, кој се основа со прибирање на парични средства од инвеститори преку продажба на удели во Фондот, а Друштвото истите ќе ги вложува во согласност со одредбите од Законот за инвестициски фондови, Статутот и Проспектот на Фондот. Фондот е во сопственост на имателите на удели. Покрај правото на сразмерен дел во добивката на фондот, сопствениците на удели имаат право во секое време да побараат исплата на уделот и на тој начин да излезат од фондот.

Со Фондот во негово име и за негова сметка управува Друштвото за управување со отворени инвестициски фондови КБ Публикум инвест АД Скопје во согласност со Законот за инвестициски фондови, Проспектот и Статутот на Фондот.

Депозитарна банка на Фондот е Комерцијална банка АД Скопје.

Фондот е основан на неопределено време.

Друштвото смее да ги инвестира средствата на Фондот во следните инструменти:

- Хартии од вредност кои котираат или со нив се тргува на берза или се продаваат на пазар на пари или на друг регулиран пазар;
- Хартии од вредност од новите емисии, ако условите за нивно издавање содржат обврска за поднесување барање за вклучување на хартиите од вредност на некоја берза, пазар на пари или на некој друг регулиран пазар;
- Удели или акции на инвестициски фондови регистрирани во Република Македонија или држави кои се членки или не се членки на ЕУ и на ОЕЦД под услови кои се предвидени со Законот;
- Депозити во овластени банки во Република Македонија по услови предвидени со Законот;
- Термински и опциски договори и други финансиски деривативни инструменти со кои се тргува на регулирани пазари и/или деривативни финансиски инструменти со кои се тргува преку шалтер во согласност со Законот;
- Инструменти на пазарот на пари со кои не се тргува на регулираните пазари по услови предвидени со Законот.

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

2.1. Основа за изготвување

Финансиските извештаи се подготвени во согласност со Законот за инвестициски фондови ("Службен весник на Република Македонија бр.12/2009, 67/2010, 24/2011, 188/2013, 145/2015 и 23/2016") и Правилникот за задолжителна содржина, форма и рокови за доставување на извештаите за работење од страна на инвестициските фондови, друштвата за управување и депозитарната банка. Според овој правилник основните финансиски извештаи се изготвени во согласност со Правилникот за водење на сметководството и Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Финансиските извештаи се изготвени за годината што завршува на 31 декември 2018 година и се прикажани во Македонски денари (МКД), која е функционална валута на Фондот.

Финансиските извештаи се одобрени од Раководството на Друштвото на 25 февруари 2019 година.

При изготвувањето на финансиските извештаи на Фондот, Друштвото се придржуваше кон сметководствените политики опишани во Белешка 2. Сметководствените политики применети во овие финансиски извештаи се конзистентни со политиките применувани за годишните финансиски извештаи за фискалната 2017 година.

Подготвувањето на финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, бара примена на одредени сметководствени проценки. Исто така бара од Раководството да примени расудување во процесот на примена на сметководствените политики на Фондот.

2.2. Претпоставка за континуитет

Придружните финансиски извештаи се подготвени според претпоставката дека Фондот ќе продолжи да работи во догледна иднина. Раководството на Друштвото управува со средствата на Фондот со цел да обезбеди негово непречено функционирање и максимизација на повратот за сопствениците на средства.

2.3. Користење на претпоставки и проценки

При подготвувањето на овие финансиски извештаи, Раководството на Друштвото користи бројни проценки и разумни претпоставки кои имаат ефект на презентираните вредности на средствата и обврските, како и обелоденување на потенцијалните побарувања и обврски на датумот на подготовка на финансиските извештаи како и на приходите и расходите во текот на периодот на известување.

Овие проценки и претпоставки се базирани на информациите расположливи на датумот на подготовка на финансиските извештаи и идните фактички резултати би можеле да се разликуваат од овие проценки.

Најзначајната употреба на расудувања и проценки, кои се обелоденети во прегледот на значајни сметководствени политики и соодветните објаснувачки белешки се однесуваат на оштетувањето на финанските и нефинансиските средства, финансиските обврски и останати проценки кои може да влијаат на нето вредноста на имотот на Фондот.

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.4. Споредливи износи

Споредливите износи ги претставуваат ревидираните финансиските извештаи за годината кој завршува на 31 декември 2017 година.

2.5. Признавање на трошоците и приходите

Приходите се искажани според објективната вредност на побарувањата. Приходот е искажан во моментот на настанување на побарувањата/трансакциите. Расходите се искажуваат врз пресметковна основа.

Приходи и расходи по камата

Приходот од камата и расходот од камата се признава во добивката или загубата според методот на ефективна камата. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство или обврска (или каде што е соодветно, пократок период) на сегашната вредност на финансиското средство или обврска. При пресметката на ефективната каматна стапка, Друштвото ги проценува идните парични текови на Фондот земајќи ги во предвид сите договорни услови на финансискиот инструмент, но не и идните загуби поради оштетување.

Пресметката на ефективната каматна стапка ги вклучува сите надоместоци платени или примени кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакциските трошоци вклучуваат инкрементални трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето или издавањето на финансиското средство или обврска.

Даночен расход

Во согласност со Законот за инвестициски фондови, Фондот не се смета за правен субјект. Согласно Законот за данок на добивка, обврзници за данок на добивка се правни субјекти, соодветно на тоа Фондот не е даночен обврзник и нема обврска да поднесува даночен биланс.

Приходите од камати добиени од Фондот можат да бидат предмет на данок на задршка важечки во земјата на потекло.

Провизии и останати трошоци

Провизиите и останатите трошоци се признаваат во добивката или загубата на пресметковна основа.

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.5. Признавање на трошоците и приходите (Продолжува)

Трошоци и надоместоци на фондот:

- *Трошоци за управување на Фондот*

На годишно ниво Друштвото наплатува надоместок за управување со средствата во висина од 2,5 % од нето-вредноста на имотот на Фондот и тој во целост му припаѓа на Друштвото. Надоместокот се пресметува на дневна основа, по пресметка на нето-вредноста на имотот на Фондот, и претставува процентуален дел од нето-вредноста на имотот на Фондот кој се добива откако годишниот процент ќе се подели со 365 денови. Друштвото го наплатува надоместокот за управување наредниот месец за претходниот, како збир на сите дневни вредности на надоместокот пресметан за претходниот месец.
Надоместокот се пресметува врз основа на дневна нето-вредност на Фондот, а по следнава формула:

остварен годишен надоместок за управување x 1/365.

- *Надоместок на депозитарната банка*

Друштвото на товар на имотот на Фондот плаќа надоместоци и трошоци на депозитарната банка за работите што се дефинирани во договорот со депозитарната банка, Законот, Статутот и Проспектот на Фондот и Тарифата за надоместоци и трошоци за вршење работи на депозитарната банка. На товар на имотот на Фондот, Друштвото ѝ плаќа на депозитарната банка надоместок на годишно ниво во зависност од висината на нето-вредноста на имотот на Фондот за денот кој претходи на денот на вреднување, со примена на следниве стапки:

- До 500.000.000 денари	0,35%
- Од 500.000.001 – 1.000.000.000 денари	0,30%
- Од 1.000.000.001- 1.800.000.000 денари	0,25%
- Над 1.800.000.001 денари	0,20%

Исто така, на товар на имотот на Фондот, Друштвото ѝ плаќа на депозитарната банка за трошоците за субдепозитарна банка. Износот на овие трошоци е еднаков на реално остварените трошоци.

- *Трошоци поврзани со купупродажба на имот на Фондот*

Во оваа група спаѓаат сите трошоци поврзани со купување и продавање на имот на Фондот, како што се:
- трошоци за брокерски провизии;
- берзанска такса;
- централен депозитар за хартии од вредност;
- даноци;
- други трошоци поврзани со порамнување на трансакциите.

Износот на овие трошоци е еднаков на реално остварените трошоци кои произлегуваат од договорите, односно тарифниците на релевантните институции и тие се на товар на имотот на Фондот. Трошоците за купување и за продавање може да се разликуваат во зависност од типот на хартиите од вредност и од големината на налозите.

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.5. Признавање на трошоците и приходите (Продолжува)

- *Останати трошоци од работење*

Други трошоци што ќе произлезат во текот на работењето, а се на товар на имотот на Фондот, се:

- трошоци за ревизија на финансиските извештаи на Фондот;
- трошоци за водење регистар на удели;
- трошоци за исплата на даноци на Отворениот фонд;
- трошоци за месечен надомест на КХВ.

Износот на овие трошоци е еднаков на реално остварените трошоци кои произлегуваат од договорите, односно тарифниците на релевантните институции.

- *Трошоци за издавање и откуп на удели*

Надоместокот за издавање на удели (т.н. влезна провизија или „entry fee“) претставува надоместок кој инвеститорот го плаќа при секоја уплата во Фондот. Истиот се пресметува со примена на соодветни стапки објавени во Проспектот и Статутот на фондот во зависност од вложениот износ на средства. Акционерите на Друштвото се ослободуваат од плаќање на влезна провизија. Овој надоместок во целост му припаѓа на Друштвото и се пресметува како збир на сите влезни провизии за тековниот месец.

Надоместокот за откуп на удели од Фондот (односно излезна провизија) претставува надоместок кој се наплатува од инвеститорот доколку се повлечат инвестираните средства во рок пократок од три (3) години од моментот на купување на удели во Фондот. Во случај на повеќекратни уплати се применува FIFO методот, каде исплатата на удели се врши по хронолошки редослед почнувајќи од првата регистрирана уплата. Надоместокот за откуп на удели се пресметува на вкупниот износ на исплатата, со примена на следниве стапки:

До 1.000.000 денари	1,5%
Од 1.000.001 – 5.000.000 денари	1,0%
Над 5.000.001 денари	0,5%

2.6. Конвертирање во странска валута и сметководствениот третман на позитивните / негативните курсни разлики и ефектот од примената на девизна клаузула

Ставките во Билансот на состојба и Билансот на успех искажани во финансиските извештаи се вреднуваат со користење на валутата од примарното економско окружување (функционална валута). Како што е обелоденето во Белешка 2.1, придружните финансиски извештаи се прикажани во денари (МКД), која претставува функционална и официјална извештајна валута на Друштвото.

Компонентите на средствата и обврските искажани во странска валута се конвертирани во денари според официјалниот девизен курс на денот на составување на Билансот на состојба.

Трансакциите во странски валути се конвертирани во денари според официјалниот девизен курс на денот на секоја трансакција.

Позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат од конвертирањето на средствата, обврските и трансакциите се соодветно искажани како приход / расход во Билансот на успех.

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.7. Пари и парични средства

Парите и паричните средства се состојат од парични средства на денарските и девизните сметки отворени во Комерцијална Банка АД Скопје (депозитарна банка). Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност.

2.8. Вложување во депозити

Вложувањата во депозити се состојат од краткорочни депозити отворени во повеќе комерцијални банки во Република Македонија. Вложувањата во депозити се евидентираат по амортизирана набавна вредност.

2.9. Финансиски средства и обврски

Признавање

Друштвото почетно ги признава финансиските средства и обврски на Фондот мерени според амортизирана набавна вредност на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Фондот станува странка на договорните одредби на инструментот.

Финансиско средство или обврска почетно се мери според објективната вредност корегирано (за ставки кои не се за тргување) за трошоците за трансакцијата кои се директно поврзани со набавката или издавањето на финансиското средство или обврска.

Класификација

Фондот ја има следнава класификација на финансиски средства и финансиски обврски:

Финансиски средства:

- за тргување- должнички и сопственички хартии од вредност.
- кредити и побарувања - парични средства и парични еквиваленти, вложувања во депозити и останати побарувања.
- чувани до доспевање – должнички хартии од вредност.

Финансиски обврски:

- останати обврски по амортизирана набавна вредност - обврски кон брокерите и останати обврски.

Финансиското средство се класифицира за тргување, доколку:

- е набавено или е настанато со цел да биде продадено или откупено во блиска иднина;
- при иницијално признавање е дел од портфолиото кое е заеднички управувано и за кое постојат индикации за остварување на краткорочен профит; или
- е дериватив, различен од инструмент за хеџинг.

Недеривативни финансиски средства со фиксни или определливи плаќања, можат да бидат класифицирани како “кредити и побарувања”, доколку не котираат на активен пазар, или доколку е средство за кое што инвеститорот не може да поврати значаен дел од иницијалната инвестиција, а тоа не е последица од влошување на кредитната состојба.

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.9. Финансиски средства и обврски (Продолжува)

Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства на Фондот кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која значајно сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг, или кога Фондот ниту ги пренесува, ниту ги задржува сите значајни ризици и награди од сопственоста и не ја задржува контролата врз финансиското средство. Секој остаток од пренесените финансиски средства кои се креирани или задржани од Фондот се признаваат како посебно средство или обврска во Билансот на состојба.

При депризнавање на финансиските средства, разликата меѓу сметководствената вредност на средствата (или сметководствената вредност алоцирана на делот на пренесеното средство) и добиениот надомест (вклучувајќи го новото добиено средство намалено за претпоставената обврска) се признава во Билансот на успех како добивка или загуба.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски на Фондот кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во Билансот на состојба на Фондот само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Принцип на мерење според амортизирана набавна вредност

Амортизираната набавна вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износот според кој што финансиското средство или обврска се мерат при почетното признавање, намален за отплатите на главницата, плус или минус акумулираната амортизација со употреба на методот на ефективна камата на било која разлика помеѓу почетно признаениот износ и износот при доспевањето, намален за евентуалните загуби поради оштетување.

Принцип на мерење според објективна вредност

Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмирена, помеѓу запознаени, спремни странки во нормална, комерцијална трансакција на датумот на мерењето.

Кај сопственичките и долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува во Република Македонија, за објективна вредност на денот на вреднување на средствата на Фондот се смета официјалната дневна просечна цена на определена хартија од вредност постигната на регулиран пазар.

За сопственичките хартии од вредност со кои се тргува во странство на пазарите на Европската Унија (“ЕУ”) и ликвидните пазари на земјите членки на ОЕЦД, објективната вредност се дефинира врз основа на цената на последната реализирана трансакција со тие хартии од вредност остварена на истиот ден на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената на предметната хартија од вредност, а цената е официјално регистрирана на финансиско-информацискиот сервис Блумберг.

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.9. Финансиски средства и обврски (Продолжува)

Кај долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува во Република Македонија, за објективна вредност на денот на вреднување на средствата на Фондот се смета официјалната дневна просечна цена на определена хартија од вредност постигната на регулиран пазар. За должничките хартии од вредност со кои се тргува во странство на пазарите на Европската Унија ("ЕУ") и ликвидните пазари на земјите членки на ОЕЦД, објективната вредност се дефинира врз основа на најдобрата куповна цена официјално регистрирана на финансиско-информацискиот сервис Блумберг.

2.10. Оштетување на финсисиски средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата ("случај на загуба") и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Биланс на успех.

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.11. Нето вредност на имотот на Фондот

Пресметката на нето вредноста на имотот на Фондот по удели се врши согласно Правилникот за утврдување на нето вредноста на имотот на отворен и затворен инвестициски фонд и за пресметување на нето вредноста на имотот по удел или по акции во инвестицискиот фонд донесен од Комисијата за хартии од вредност ("КХВ").

Нето вредноста на имотот на Фондот се пресметува врз основа на пазарната вредност на хартиите од вредност и депозитите во финансиските институции и другите имотни вредности на Фондот, со одземање на обврските на истиот ден.

Движење на вредноста на имотот на Фондот за годината што заврши на 31 декември 2018 година по месеци (во Денари):

Датум	Бр. на удели	Цена на удел	Нето вредност на имотот	Имот	Обврски
31.01.2018	2.249.742,4753	149,8438	337.109.894,44	341.052.219,66	3.942.325,21
28.02.2018	2.244.972,9294	149,0637	334.643.961,16	335.770.467,62	1.126.506,46
31.03.2018	2.262.403,6461	147,3852	333.444.894,95	334.344.502,06	899.607,11
30.04.2018	2.244.240,5149	150,5969	337.975.700,25	338.824.619,01	848.918,76
31.05.2018	2.232.616,0809	151,4996	338.240.515,37	339.269.183,51	1.028.668,15
30.06.2018	2.332.606,3680	153,4345	357.902.204,36	358.851.308,17	949.103,81
31.07.2018	2.456.466,1649	155,1144	381.033.224,70	382.215.645,31	1.182.420,62
31.08.2018	2.503.861,4251	152,9126	382.871.916,18	389.988.363,81	7.116.447,63
30.09.2018	2.475.491,6429	154,8030	383.213.578,19	384.476.642,04	1.263.063,85
31.10.2018	2.537.438,0846	153,6167	389.792.847,23	390.913.803,77	1.120.956,54
30.11.2018	2.569.368,5574	151,9752	390.480.299,02	391.538.095,79	1.057.796,77
31.12.2018	2.550.416,7108	151,0857	385.331.574,27	386.472.124,98	1.140.550,72

Движење на вредноста на имотот на Фондот за годината што заврши на 31 декември 2017 година по месеци (во Денари):

Датум	Бр. на удели	Цена на удел	Нето вредност на имотот	Имот	Обврски
31.01.2017	1.177.674,9828	139,2784	164.024.719,14	165.462.491,79	1.437.772,65
28.02.2017	1.488.825,0108	140,6228	209.362.704,14	210.012.026,67	649.322,54
31.03.2017	1.704.060,0760	140,4393	239.316.922,44	251.849.928,31	12.533.005,87
30.04.2017	1.737.796,5959	139,5789	242.559.741,15	243.260.674,49	700.933,34
31.05.2017	1.773.052,7706	143,4081	254.270.068,35	258.141.693,25	3.871.624,90
30.06.2017	1.892.675,2743	143,6977	271.973.143,66	272.746.995,13	773.851,47
31.07.2017	1.960.945,0768	145,2470	284.821.427,54	285.659.816,28	838.388,74
31.08.2017	2.001.243,9093	147,5145	295.212.540,15	302.823.970,41	7.611.430,26
30.09.2017	2.092.052,9353	148,0627	309.754.962,97	310.615.539,60	860.576,63
31.10.2017	2.136.025,1600	148,7838	317.805.863,71	318.691.653,88	885.790,17
30.11.2017	2.173.875,0671	146,6127	318.717.620,45	319.608.774,00	891.153,55
31.12.2017	2.150.056,1868	146,1531	314.237.378,81	315.325.913,77	1.088.534,95

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.11. Нето вредност на имотот на Фондот (Продолжува)

Движење на вредноста на имотот на Фондот за годината што заврши на 31 декември 2016 година по месеци (во Денари):

Датум	Бр. на удели	Цена на удел	Нето вредност на имотот	Имот	Обврски
31.01.2016	915.275,4834	114,9963	105.253.295,94	105.729.933,89	476.637,95
29.02.2016	897.888,8466	114,7119	102.998.556,30	103.322.493,67	323.937,38
31.03.2016	912.302,3051	115,8696	105.708.132,54	106.023.244,06	315.111,52
30.04.2016	892.920,1525	117,1211	104.579.807,21	104.880.254,61	300.447,40
31.05.2016	894.647,2075	117,3935	105.025.740,72	105.331.678,88	305.938,15
30.06.2016	900.628,9428	116,9581	105.335.879,70	105.682.538,43	346.658,73
31.07.2016	956.629,3860	120,1907	114.977.924,32	115.386.403,19	408.478,87
31.08.2016	966.223,0192	122,5085	118.370.515,96	119.248.582,07	878.066,12
30.09.2016	974.313,5750	123,2097	120.044.919,99	120.408.550,64	363.630,65
31.10.2016	982.042,3084	128,4452	126.138.589,95	126.812.674,84	674.084,89
30.11.2016	994.145,6014	133,6599	132.877.386,49	133.582.338,84	704.952,35
31.12.2016	1.134.569,3900	134,6462	152.765.479,66	153.251.143,98	485.664,32

Движење на вредноста на имотот на Фондот за годината што заврши на 31 декември 2015 година по месеци (во Денари):

Датум	Бр. на удели	Цена на удел	Нето вредност на имотот	Имот	Обврски
31.01.2015	736.763,3612	112,1348	82.616.778,30	82.897.371,26	280.592,96
28.02.2015	747.834,8403	113,4976	84.877.448,61	85.139.230,57	261.781,96
31.03.2015	754.195,2592	111,9665	84.444.587,34	84.722.193,41	277.606,06
30.04.2015	791.968,1977	114,0226	90.302.234,55	90.534.885,16	232.650,62
31.05.2015	968.717,0560	113,9773	110.411.759,32	111.150.233,80	738.474,48
30.06.2015	987.864,2905	112,1329	110.772.045,82	111.150.005,09	377.959,27
31.07.2015	991.693,5661	113,1736	112.233.555,31	112.589.539,11	355.983,80
31.08.2015	980.200,2767	112,3823	110.157.189,08	110.526.498,36	369.309,29
30.09.2015	969.644,5984	112,5471	109.130.662,51	109.469.099,28	338.436,77
31.10.2015	938.659,8705	116,3149	109.180.084,93	109.559.979,13	379.894,20
30.11.2015	911.922,2125	118,9035	108.430.783,41	108.804.127,92	373.344,51
31.12.2015	913.922,3767	116,7980	106.744.277,70	107.102.780,41	358.502,71

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.11. Нето вредност на имотот на Фондот (Продолжува)

Движење на вредноста на имотот на Фондот за годината што заврши на 31 декември 2014 година по месеци (во Денари):

Датум	Бр. на удели	Цена на удел	Нето вредност на имотот	Имот	Обврски
31.01.2014	384.684,16	97,2006	37.391.532,00	37.561.396,00	169.864,00
28.02.2014	386.182,54	97,0254	37.469.521,00	37.732.060,00	262.540,00
31.03.2014	390.735,81	99,2591	38.784.066,00	39.207.834,00	423.768,00
30.04.2014	401.712,45	99,6816	40.043.356,00	40.293.745,00	250.390,00
31.05.2014	404.441,26	104,0383	42.077.387,00	42.233.689,00	156.303,00
30.06.2014	426.235,00	104,2899	44.451.996,00	44.824.153,00	372.157,00
31.07.2014	513.676,15	104,8855	53.877.191,00	54.091.832,00	214.641,00
31.08.2014	551.180,19	107,6151	59.315.317,00	60.502.604,00	1.187.287,00
30.09.2014	663.885,20	108,957	72.334.948,00	73.338.493,00	1.003.545,00
31.10.2014	669.114,83	111,5332	74.628.536,00	74.874.676,00	246.140,00
30.11.2014	713.646,15	113,4508	80.963.742,00	81.229.115,00	265.373,00
31.12.2014	719.419,54	111,7379	80.386.417,00	80.663.767,00	277.350,00

Споредба на вредноста на имотот на Фондот по години:

Датум	Удел	НАВ	Показател на вкупни трошоци во %
31.12.2018	151,0857	385.331.574	2,519%
31.12.2017	146,1531	314.237.379	2,523%
31.12.2016	134,6462	152.765.480	2,567%
31.12.2015	116,7980	106.744.277	2,570%
31.12.2014	111,7379	80.386.417	2,603%

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.11. Нето вредност на имотот на Фондот (Продолжува)

Највисоката и најниската вредност на имотот на Фондот и цената по удел во Фондот за изминатите пет периода на известување е даден подолу (во денари):

	2018	2017	2016	2015	2014
Највисока вредност на средствата	396.792.817	318.717.620	152.953.984	112.804.038	81.056.552
Цена по удел при највисока вредност на средствата	152,1794	146,6127	134,8124	113,7208	113,5642
Најниска вредност на средствата	314.231.570	152.760.953	101.293.818	80.318.008	22.225.275
Цена по удел при најниска вредност на средствата	146,1504	134,6422	112,8603	111,5267	99,3065

Нето вредноста по удел е нето вредноста на имотот на Фондот поделена со бројот на уделите на Фондот на денот на вреднување. Нето вредноста по удел, вкупниот број на удели на Фондот, сите зголемувања и намалувања на бројот на удели се пресметуваат и изразуваат во четири децимални места. Почетната цена на уделот во Фондот изнесуваше 100 Денари. Минималната уплата за купување на удели изнесува 1.000 Денари.

Уделот на сопственикот му ги обезбедува следните права:

- Право на информираност;
- Сразмерно учество во нето добивката на Фондот, во согласност со Проспектот;
- Правото на учество во добивката, сопствениците на удели го остваруваат преку откуп, односно продажба на уделите, како разлика помеѓу влезната и излезната цена на уделот намалена за сите трошоци и надоместоци;
- Откуп на уделот од страна на Друштвото, на писмено барање на сопственикот; и
- Право на сразмерно учество во остатокот на ликвидационата маса на Фондот во случај на негова ликвидација.

2.12. Настани после датумот на известување

Оние настани после датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Фондот на датумот на известувањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани после датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. СРЕДСТВА НА ФОНДОТ И СТРАТЕГИЈА ЗА ВЛОЖУВАЊЕ

Средствата на Фондот се инвестирани согласно одредбите на Законот за инвестициски фондови со цел остварување на највисок принос во полза на сопствениците на удели во Фондот врз основа на принципите на сигурност, диверзификација на ризикот од инвестирање и одржување на адекватна ликвидност.

Имајќи ги во предвид состојбите и движењата на пазарите на капитал во текот на 2018 година, структурата на портфолиото на Фондот беше поконзерватина и отстапуваше од оптималната структура на долг рок (50/50), каде учеството на должничките хартии од вредност и депозитите од една страна, и акциите од друга се движеше околу 64/36. Во процесот на креирање на портфолиото на Фондот, а со цел обезбедување на висока ликвидност, средствата беа инвестирани во хартии од вредност кои се карактеризираат со висок обем на тргување и можност за нивно брзо конвертирање во пари и парични еквиваленти.

Во делот на сопственичките хартии од вредност, Друштвото настојуваше да обезбеди географска изложеност кон оние инструменти и сектори за кои веруваше дека ќе покажат подобри перформанси во иднина како резултат на тековните економски услови. Имено, тоа доведе до повремено менување на изложеноста (поголема или помала) кон одредени инструменти (односно класи на имот), земји (односно валути) со што би се обезбедила заштита на инвеститорите од евентуалните неповолни ценовни движења на финансиските инструменти. Очекувањата за стапките на раст на глобалната економија во текот на 2018 година поттикната пред се преку експанзивната фискална политика водена од страна на САД и монетарната политика од страна на ЕУ, континуираното подобрување на пазарот на труд преку намалувањето на стапката на невработеност во развиените земји беа меѓу клучните фактори за оптимизмот кој беше присутен кај инвеститорите. Позитивните макро-економски трендови беа соодветно проследени со значителен раст на главните светски индекси во почетокот на 2018 година. Меѓутоа, појавата на нови економски и политички шокови во светот придонесоа за значително менување на состојбите на меѓународните пазари на капитал во втората половина од 2018 година, како и ризикот за нивно продлабочување во текот 2019 година.

Заклучно со 31 декември 2018 година вкупниот износ на средства под управување во КБ Публикум – Балансиран изнесува 385.331.574 денари (споредено со 314.237.379 денари во 2017 година), и тоа:

- 10,8% од средствата на Фондот беа инвестирани во сопственички хартии од вредност и удели во фондови на издавачи од странство. Во овој дел од портфолиото на Фондот најголемо учество имаат секторите: енергија, финансии, фармација, индустрија и трајни потрошни добра;
- 25,1% од средствата на Фондот беа инвестирани во сопственички хартии од вредност на издавачи од Македонија, и тоа со најголема изложеност во следните сектори: финансии, услуги и фармација;
- 33,2% од имотот на Фондот беше инвестиран во хартии од вредност со фиксен приход. Вложувањата се во државни обврзници издадени од Македонија, Црна Гора, Турција и Албанија, како и корпоративни обврзници на издавачи од странство (Petrobras, Atento, Russian Standard Bank, Polyus Gold, Agrokor, 4 Finance, Abengoa и Credit Bank of Moscow); и
- Останатиот дел од имототот на Фондот е вложен во депозити, пари и парични еквиваленти.

Во поглед на валутната структура, најголема изложеност на Фондот е кон субјекти од Македонија. МКД учествува со над 54% од имотот на Фондот преку вложувањата во сопственички хартии од вредност и депозити. Од останатите валути, над 31% од имотот на Фондот е деноминиран во ЕУР додека над 13% беше деноминиран во УСД со што значителен дел од имотот на Фондот е заштитен од ризикот поврзан со промена на девизните курсеви.

3. СРЕДСТВА НА ФОНДОТ И СТРАТЕГИЈА ЗА ВЛОЖУВАЊЕ (Продолжува)

Основните податоци за Фондот се прикажани во следната табела:

Табела 1:

	2018	2017
Цена на удел на крај на период	151,0857 МКД	146,1531 МКД
Принос (од основање)	51,09%	46,15%
Стандардна девијација	3,8994%	4,4383%
Стандардна девијација (5 години)	5,1715%	6,1163%
Ризична класа (1-најниска, 7-највисока)	4	4

Последните анализи, како и официјалните статистички податоци од релевантните меѓународни финансиски институции укажуваат дека во 2018 и 2019 година во глобални рамки бележиме стагнација на економската активност. Ефектите од новите економски и политички шокови кои се појавија во текот на 2018 година веќе имаат негативни ефекти врз светската економија. Пред се тука е воведувањето на царини од страна на САД кон нејзините главни трговски партнери, заострување на трговската војна помеѓу САД и Кина, интензивирањето на санкциите кон Русија, како и ескалација на кризата во земјите во развој. Негативниот ефект од овие ризици веќе се проследија на пазарите на капитал во Европа, а посебно во земјите во развој. Токму поради овие причини изложеноста кон акциите во странство се планира дополнително да се намали (преку продажба или природно во услови на дополнителни приливи на средства во Фондот). Во случај на посериозна корекција на цените во текот на 2019 година, Друштвото планира да го зголеми учеството на оваа класа над моменталното ниво.

Во САД моментумот е сеуште присутен како резултат на експанзивната фискална политика преку зголемување на јавната потрошувачка и намалување на даноците која е насочена кон зголемување расположивиот доход кај физичките лица и поттикнување на инвестициски циклус кај компаниите. Притоа се игнорираат потенцијалните ризици од значителното продлабочување на буџетскиот дефицит и нивото на јавен долг во услови на променети каматни стапки. Економскиот раст во САД е сеуште над потенцијалниот, невработеноста се доближи до историски најниското ниво во изминатите 50 години, додека инфлацијата е во линија на таргетираното ниво од страна на ФЕД. Истовремено, во САД има и надолна ревизија на растот за 2019 година како резултат на воведените трговски мерки посебно кон Кина. Проекциите за растот во ЕУ исто така се намалени. Последните информации кои доаѓаат од еврозоната упатуваат на зголемена неизвесност и тоа во повеќе сегменти. Прво, последните макроекономски индикатори упатуваат на влошување на состојбите во ЕУ преку намалувањето на довербата на потрошувачите. Сентиментот на бизнис заедницата исто така бележи континуиран надолен тренд, што практично и беше потврден со податоците кои упатуваат на благо забавување на економскиот раст. Второ, постои реална можност од продлабочување на трговските тензии со САД. Трето, можното воведување на санкции и казни од страна на САД кон европските компании кои соработуваат со Иран како резултат на унилатералното напуштање на договорот за атомската програма од страна на САД е дополнителен ризик за европската бизнис заедница. Ова се само дел од факторите кои можат да имаат дополнително негативно влијание врз економскиот раст во Европа. Четврто, сеуште останува отворено прашањето дали ќе се постигне некаков договор помеѓу ЕУ и Британија за напуштање на унијата или не. Кина и останатите азиски економии исто така очекуваат забавување на растот во 2019 пред се како резултат на трговската војна помеѓу САД и Кина која продолжува да се заострува. Важно е да се напомене дека во следните неколку години откако ќе се намали јазот во БДП и ќе продолжи да се нормализира монетарната политика, растот во развиените земји се очекува да биде во линија на потенцијалниот БДП што би значело стапки на раст кои се многу пониски од оние кои беа карактеристични во периодот пред глобалната финансиска криза. Фазата на економскиот циклус во ЕУ како целина не упатува на промени во монетарната политика од страна на ЕЦБ, барем за првата половина од 2019 година. Евентуалното подигање на референтната каматна стапка може најрано да се очекува во втората половина од 2019 година под претпоставка за надминување на моменталните економски и политички ризици со кои се соочува евро-зоната.

3. СРЕДСТВА НА ФОНДОТ И СТРАТЕГИЈА ЗА ВЛОЖУВАЊЕ (Продолжува)

Во Македонија продолжи позитивниот тренд на главниот берзански индекс МБИ 10. По растот од 16,5% и 18,9% во 2016 и 2017 година, во текот на 2018 бележиме значителен раст од 36,6% што претставува една од подобрите години во изминатиот период. Резултатите на компаниите исто така го потврдуваат ваквиот тренд преку подобрување на фундаменталните карактеристики посебно во финансискиот сектор кој доминира со своето учество во главниот берзански индекс МБИ 10. Изминатиот период цените на домашните хартии од вредност не покажаа корелација со трендовите кои беа карактеристични за развиените пазари на капитал, освен во сегментот на обврзниците. И покрај двоциферниот раст сепак може да се заклучи дека домашниот пазар останува со најголем потенцијал доколку се земат во предвид остварувањата на компаниите во текот на 2018 година, моменталното ниво на цени и релативното вреднување споредено со останатите пазари во светот. Меѓутоа, 2018 година исто така беше исполнета со низа предизвици. Тука пред се е прашањето дали ќе се оствари предвидениот економскиот раст бидејќи во текот на 2018 година имавме надолна ревизија на стапките на економски раст од страна на НБРМ и на останатите меѓународни финансиски институции, постоечкиот оптимизам околу политичките збиднувања и очекувањата за забрзано интегрирање на земјата во НАТО и почеток на преговорите со ЕУ, како и движењето на портфолио инвестициите од странство и понатаму ќе имаат пресудно влијание врз цените на хартиите од вредност во следниот период. Долгорочниот раст во голем дел зависи од понатамошната динамика на активноста на главните инфраструктурни проекти и позитивните ефекти од влезот во НАТО и почетокот на пристапните преговори со ЕУ. Ваквите очекувани настани даваат сигнал за понатамошно стабилизирање на домашното политичко опкружување и довербата на домашните економски субјекти. Дополнителен позитивен фактор во однос на економскиот раст се очекува и преку зголемената лична потрошувачка, зголемувањето на минималната плата, подобрувањето на состојбите на пазарот на труд, предвиденото зголемување на социјалните трансфери од државата и платите во администрацијата.

Во однос на остварените резултати, Фондот во текот на 2018 година имаше принос од 6,4% бруто, односно 3,4% на нето основа (со пресметани трошоци и надоместоци), додека синтетичкиот репер за истиот период забележа раст од 6,0% (односно 6,7% доколку се земат во предвид курсните разлики). Најголемо влијание во однос на остварувањата имаа цените на хартиите од вредност издадени од домашни издавачи. Индексот МБИ 10 практично ја заврши 2018 година со раст од 36,6%. Влијанието на странските пазари во текот на 2018 година беше главно негативно. САД ја заврши годината со -6,3%, Азија со -15,6%, Германија со -18,3% и Словенија со -0,2%. Единствен исклучок од овие негативни трендови е Русија која забележи раст од 12,0%. По неколку години значителен раст, должничките хартии од вредност (државните и корпоративни евро обврзници) во текот на 2018 година само маргинално го подигнаа приносот на Фондот.

Во следната табела се прикажани промените во изложеноста кон одредени класи на имот во изминатиот период.

Инструмент	*Изложеност на 31.12.2018*	*Промена*	*Изложеност на 31.12.2017*
Акции	36%	Намалување	55%
Обврзници	33%	Зголемување	25%
Депозити	29%	Зголемување	17%
Пари	2%	Намалување	3%
	100%		100%

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

Во нормалниот тек на спроведување на своите деловни активности, имотот на Фондот е изложен на повеќе различни ризици со различен степен на изложеност: пазарен ризик (вклучувајќи ги: ризик од курсни разлики и каматен ризик), оперативен ризик, ликвидносен ризик и кредитен ризик.

Деловните активности што Друштвото ги прави во име и за сметка на Фондот се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со финансиските ризици вклучуваат анализа, процена, прифаќање и управување со ризиците. Друштвото се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и приносот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Фондот.

Политиките на Друштвото за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспоставаат соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Друштвото редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го врши Раководството на Друштвото во согласност со политиките одобрени од страна на Одборот на Директори. Одборот на Директори обезбедува политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики и ризикот од каматни стапки, кредитниот и ликвидносниот ризик.

4.1. Пазарен ризик

Имотот на Фондот е изложен на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Фондот на ефектот од флуктуацијата на пазарните каматни стапки. Раководството на Друштвото утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Раководството на Друштвото ги проценува пазарните ризици и максималните загуби кои можат да се очекуваат, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот кој што може да се прифати и кој што редовно се следи.

(а) Ризик од курсни разлики

Друштвото во име и за сметка на Фондот има склучено трансакции во странска валута како резултат на продажба и купување на хартии од вредност деноминирани во странска валута. Поради тоа имотот на Фондот е изложен на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Фондот нема посебна политика за избегнување на овој вид на ризик заради тоа што во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик.

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.1. Пазарен ризик (Продолжува)

(а) Ризик од курсни разлики (Продолжува)

Официјалните девизни курсеви користени за конверзија на ставките од Билансот на состојба искажани во странска валута во денари на 31 декември 2018 и 2017 се дадени во следниов преглед:

	31 декември 2018	31 декември 2017
ЕУР	61,4950	61,4907
УСД	53,6887	51,2722

Анализа на сензитивност на странски валути (во денари):

Средства/(Обврски)

	Промена во 2018 година	Промена во 2017 година	*2018*	*2017*
			Добивка/(загуба)	
ЕУР	1%	1%	1.222.924	1.078.286
УСД	5%	5%	2.681.250	2.452.465
Добивка/(загуба)			**3.904.174**	**3.530.751**

Анализата на сензитивност ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1% и/или 5%. Позитивниот, односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку Денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1% и/или 5%.

23

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.2. Пазарен ризик (Продолжува)

(а) Ризик од курсни разлики (Продолжува)

Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Сегашната вредност на средствата и обврските на Фондот може да се види во табелата (во денари):

31 декември 2018	ЕУР	УСД	Други валути	Денари	Вкупно
Средства					
Парични средства и парични еквиваленти	1.527.862	4.071.653	-	387.369	5.986.884
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	118.069.774	48.687.903	-	96.830.633	263.588.310
Вложувања во депозити	-	-	-	113.200.000	113.200.000
Побарувања по основ на продажба на хартии од вредност и останати поб.	702.027	-	-	-	702.027
Побарувања по основ на дивиденди, парични депозити и отплата на обврзници	23.614	151.991	-	-	175.605
Побарувања по основ на камата	1.969.109	713.463	-	136.727	2.819.299
	122.292.386	**53.625.010**	**-**	**210.554.729**	**386.472.125**
Обврски					
Обврски кон друштвото за управување со фондови	-	-	-	899.659	899.659
Обврски кон депозитарната банка	-	-	-	116.496	116.496
Обврски по основ на дозволени трошоци на Фондот	72.564	-	-	49.927	122.491
Обврски по основ на вложувања во хартии од вредност и останати обврски	1.905	-	-	-	1.905
	74.469	**-**	**-**	**1.066.082**	**1.140.551**
Нето девизна позиција	**122.217.917**	**53.625.010**	**-**	**209.488.647**	**385.331.574**

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.1. Пазарен ризик (Продолжува)

(а) Ризик од курсни разлики (Продолжува)

Сегашната вредност на средствата и обврските на Фондот може да се види во табелата (во денари):

31 декември 2017	ЕУР	УСД	Други валути	Денари	Вкупно
Средства					
Парични средства и парични еквиваленти	310.497	1.065.649	-	1.464.116	2.840.262
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	105.802.744	46.678.461	-	85.452.825	237.934.030
Вложувања во депозити	-	-	-	71.300.000	71.300.000
Побарувања по основ на дивиденди, парични депозити и отплата на обврзници	22.874	215.686	-	-	238.560
Побарувања по основ на камата и останати поб.	1.765.190	1.101.063	-	146.809	3.013.062
	107.901.305	**49.060.859**	**-**	**158.363.750**	**315.325.914**
Обврски					
Обврски кон друштвото за управување со фондови	-	-	-	870.024	870.024
Обврски кон депозитарната банка	-	-	-	94.076	94.076
Обврски по основ на дозволени трошоци на Фондот	72.559	-	-	40.319	112.878
Обврски по основ на вложувања во хартии од вредност и останати обврски	-	11.557	-	-	11.557
	72.559	**11.557**	**-**	**1.004.419**	**1.088.535**
Нето девизна позиција	**107.828.746**	**49.049.302**	**-**	**157.359.331**	**314.237.379**

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.1. Пазарен ризик (Продолжува)

(б) Каматен ризик

Имотот на Фондот е изложен на ризик од промени во каматните стапки кој преку промена на нивото на пазарните каматни стапки влијае врз неговата финансиска состојба и паричните текови.

Табелата подолу ја сумира изложеноста на Фондот на каматните ризици (во денари):

31 декември 2018	Помал-ку од 1 мес.	Од 1 до 3 мес.	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 5 год.	Над 5 год.	Без Камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	5.986.884	-	5.986.884
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	-	142.298.149	121.290.161	263.588.310
Вложувања во депозити	-	6.000.000	107.200.000	-	-	-	-	113.200.000
Побарувања по основ на продажба на хартии од вредност и останати поб.	-	-	-	-	-	702.027	-	702.027
Побарувања по основ на дивиденди, парични депозити и отплата на обврзници	-	-	-	-	-	175.605	-	175.605
Побарувања по основ на камата	-	-	-	-	-	2.819.299	-	2.819.299
	-	**6.000.000**	**107.200.000**	**-**	**-**	**151.981.964**	**121.290.161**	**386.472.125**
Обврски								
Обврски кон друштвото за управување со фондови	-	-	-	-	-	899.659	-	899.659
Обврски кон депозитарна банка	-	-	-	-	-	116.496	-	116.496
Обврски по основ на дозволени трошоци на Фондот	-	-	-	-	-	122.491	-	122.491
Обврски по основ на вложувања во хартии од вредност и останати обврски	-	-	-	-	-	1.905	-	1.905
	-	**-**	**-**	**-**	**-**	**1.140.551**		**1.140.551**
Нето каматен ризик	**-**	**6.000.000**	**107.200.000**	**-**	**-**	**150.841.413**	**121.290.161**	**385.331.574**

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.1. Пазарен ризик (Продолжува)

(б) Каматен ризик (Продолжува)

31 декември 2017	Помал-ку од 1 мес.	Од 1 до 3 мес.	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 5 год.	Над 5 год.	Без Камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	2.840.262	-	2.840.262
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	-	136.925.571	101.008.459	237.934.030
Вложувања во депозити	-	26.700.000	44.600.000	-	-	-	-	71.300.000
Побарувања по основ на дивиденди, парични депозити и отплата на обврзници	-	-	-	-	-	238.560	-	238.560
Побарувања по основ на камата и останати поб.	-	-	-	-	-	3.013.062	-	3.013.062
	-	**26.700.000**	**44.600.000**	**-**	**-**	**143.017.455**	**101.008.459**	**315.325.914**
Обврски								
Обврски кон друштвото за управување со фондови	-	-	-	-	-	870.024	-	870.024
Обврски кон депозитарна банка	-	-	-	-	-	94.076	-	94.076
Обврски по основ на дозволени трошоци на Фондот	-	-	-	-	-	112.878	-	112.878
Обврски по основ на вложувања во хартии од вредност и останати обврски	-	-	-	-	-	11.557	-	11.557
	-	**-**	**-**	**-**	**-**	**1.088.535**		**1.088.535**
Нето каматен ризик	**-**	**26.700.000**	**44.600.000**	**-**	**-**	**141.928.920**	**101.008.459**	**314.237.379**

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.1. Пазарен ризик (Продолжува)

(б) Каматен ризик (Продолжува)

Ефективната каматна стапка за монетарните финансиски инструменти во текот на 2018 и 2017 година (во %) се движи:

- Орочени денарски депозити во банка со каматни стапки што се движат од 2,00% до 3,90% годишно во 2018 година (2017: од 2,4% до 3,9% годишно);
- Долгорочни државни обврзници во земјата со фиксни купонски камати од 2% годишно во 2017 година (2017: 2% годишно);
- Долгорочни домашни и странски државни обврзници со купонски камати од 2,75% до 5,75% годишно во 2018 година (2017: од 3,975% до 5,75% годишно);
- Долгорочни домашни и странски корпоративни обврзници со купонски камати од 0,25% до 11,25% годишно во 2018 година (2017: од 0,25% до 13% годишно).

(в) Ризик од промена на цените на хартиите од вредност

Имотот на Фондот е изложен на промена на цените на хартиите од вредност кои се класифицирани во Билансот на состојба како чувани за тргување (поради нивното дневно превреднување по објективна вредност). За управување со ризикот од промена на цените на хартиите од вредност, Раководството на Друштвото го диверзифицира портфолиото почитувајќи ги законски пропишаните лимити за инвестирање на средствата. Ризикот од менување на цените на хартиите од вредност се следи на дневна основа преку Портфолио менаџерот надлежен за управување со средствата на Фондот. Заради минимизирање на овој вид на ризик, Раководството на Друштвото ги донесува одлуките за инвестирање во хартии од вредност врз база на темелни и детални фундаментални анализи за работењето на компаниите и државите во чии хартии од вредност се инвестираат средствата на Фондот. Исто така, по иницијалното инвестирање издавачите на хартиите од вредност каде што се вложени средствата на Фондот, се предмет на постојано следење преку сите јавно достапни информации за нивното работење кои може да влијаат на нивните перформанси и соодветно на цените на хартиите од вредност.

4.2. Оперативен ризик

Екстерните оперативни ризици се управуваат преку соодветни системи на работа и комуникација воспоставени со останатите учесници во оперативната реализација на целокупниот процес: Комисија за хартии од вредност, Комерцијална Банка АД Скопје - депозитарна банка, избраните брокерски куќи и банките.

Интерните оперативни ризици се концентрирани во процесот на донесување и реализација на инвестиционите одлуки, почитувањето на интерните политики, процедури и упатства и функционирањето на информациониот систем.

4.3. Ликвидносен ризик

Средствата на Фондот се вложувааат во високоликвидни инструменти кои по потреба можат да се продадат и на тој начин Друштвото може да ја спречи појавата на ликвидносни проблеми во работењето.

Ризик од ликвидност претставува ризик од неможност за сервисирање на доспеаните обврски на Фондот со расположливите ликвидни средства.

Друштвото се секогаш се осигурува дека има доволно готовина во Фондот на располагање за подмирување на доспеаните обврски.

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.3 Ликвидносен ризик (продолжува)

Изложеност на ризик на ликвидност

Сите финансиски обврски на Фондот доспеваат во рок од една година од крајот на финансиската година. Во досегашното работење Друштвото било во можност да ги подмири сите доспеани обврски на Фондот.

4.4 Кредитен ризик

Кредитен ризик претставува ризик дека другата договорна страна нема да биде во состојба да ги подмири обврските од финансиските трансакции склучени со Фондот и тоа ќе резултира со загуба за Фондот. Најчесто кредитниот ризик се јавува кај хартиите од вредност со фиксен приход, деривативните финансиски инструменти, парите и паричните еквиваленти и побарувањата од брокерски трансакции.

Инвестиции во хартии од вредност со фиксен приход

На 31 декември 2018 година, 33,19% од нето вредноста на имотот на Фондот беше инвестиран во обврзници со следниот кредитен рејтинг:

ИСИН	Опис на обврзница	Учество	Рејтинг
MKMINF200DE0	РМДЕН 14	0,04%	**ББ-(С&П)**
MKMINF200D92	РМ ДЕН 09	0,12%	**ББ-(С&П)**
XS1087984164	MACEDO 3,975	1,70%	**ББ-(С&П)**
XS1452578591	MACEDO 5,625	10,90%	**ББ-(С&П)**
XS1744744191	MACEDO 2 3/4	5,57%	**ББ-(С&П)**
US900123BH29	TURKEY 5 5/8	1,41%	**Б+(С&П)**
XS1377508996	MONTEN 5 3/4	1,79%	**Б+(С&П)**
XS1877938404	ALBANI 3 1/2	1,60%	**Б+(С&П)**
XS1584123225	ABGSM 0,25	0,00%	**Н/а**
XS0776111188	AGROK 9 7/8	0,33%	**Н/а**
USL0427PAA41	ATENTO LUXCO	1,36%	**Ба3 (Moody's)**
XS1417876163	FOURFN 11 1/4	1,31%	**Б+ (С&П)**
XS1117280625	RUSB 13 2022	0,69%	**БББ-(С&П)**
XS1589106910	CRBKMO 7,5	2,17%	**Б (Fitch)**
XS1533922933	PGILLN 5 1/4	2,76%	**БВ(С&П)**
US71647NAM11	PETBRA 6 1/4	1,44%	**ББ-(С&П)**
		33,19%	

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.4. Кредитен ризик (Продолжува)

На 31 декември 2017 година, 32,81% од нето вредноста на имотот на Фондот беше инвестиран во обврзници со следниот кредитен рејтинг:

ИСИН	Опис на обврзница	Учество	Рејтинг
MKMINF200DE0	РМДЕН 14	0,05%	**ББ-(С&П)**
MKMINF200D92	РМ ДЕН 09	0,21%	**ББ-(С&П)**
XS1087984164	MACEDO 3,975	2,14%	**ББ-(С&П)**
XS1452578591	MACEDO 5,625	11,52%	**ББ-(С&П)**
MKINTP200015	КАПИТАЛ	1,01%	**Н/а**
XS1205717702	MONTEN 3 7/8	2,09%	**Б+(С&П)**
XS1377508996	MONTEN 5 3/4	2,25%	**Б+(С&П)**
XS1584123225	ABGSM 1,5	0,03%	**Н/а**
XS0776111188	AGROK	0,52%	**Ца (Moody's)**
USL0427PAA41	ATENTO	1,73%	**Ба3 (Moody's)**
XS0776111188	4FINANCE	1,73%	**Б+ (Moody's)**
XS1117280625	RUSB 13	0,86%	**Н/а**
XS1589106910	CRBKMO 7,5	3,07%	**Б (Moody's)**
XS0928972909	NITROG 7,875	3,44%	**Б+(С&П)**
XS0982711987	PETBRA 3 3/4	2,16%	**ББ-(С&П)**
		32,81%	

Концентрација на кредитниот ризик

Заклучно со 31 декември 2018 година, 33,19% од нето вредноста на имотот на Фондот се инвестирани во хартии од вредност со фиксен приход (2017: 32,81%). Кај овој вид на инструменти, кредитниот ризик е еднаков на ризикот на земјата во која Друштвото и Фондот работат.

Вложувања во депозити

Со состојба на 31 декември 2018 година, 29,41% од нето вредноста на имотот на Фондот се вложени во депозити (2017: 22,74%). Финансиската позиција на банките во кои се вложуваат депозитите на Фондот се следи континуирано.

Пари и парични еквиваленти

На 31 декември 2018 година, парите и паричните еквиваленти изнесуваат 1,55% од нето вредноста на имотот на Фондот (2017: 0,90%). Целиот износ на средствата се чуваат во Комерцијална Банка АД, Скопје. Финансиската позиција на банката во која се чуваат парите и паричните еквиваленти на Фондот се следи континуирано.

Останати средства

На 31 декември 2018 година, сите останати побарувања на Фондот изнесуваат 0,23% од нето вредноста на имотот на Фондот (2017: 0,32%). Сите останати побарувања, Друштвото ги следи континуирано и врши нивна соодветна проценка на наплатливоста.

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.5. Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските средства и финансиските инструменти е одредена на следниот начин:

1. Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски со стандардни услови, со кои се тргува на активните ликвидни пазари, се одредува врз основа на котираните пазарни цени;
2. Објективната вредност на останатите финансиски средства и обврски (со исклучок на деривативните инструменти) се одредува во согласност со општо прифатените модели на вреднување кои се базираат на анализа на готовинските текови, со користење на цени од објавените тековни пазарни трансакции и понудени цени од дилерите за слични инструменти.

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на Раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Финансиски инструменти кои се евидентирани по објективната вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Билансот на состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства.

Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување на средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Нивото на класификација на финансиското средство или обврска е базирано на најниско ниво на значајност на влезните податоци при мерливоста на објективната вредност.

Финансиските средства и обврски кои се евидентирани по објективна вредност во Билансот на состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во денари):

2018 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
<u>Средства</u>				
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	263.588.310	-	-	263.588.310

2017 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
<u>Средства</u>				
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	237.934.030	-	-	237.934.030

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

4.5. Објективна вредност на финансиските инструменти (Продолжува)

Сметководствена вредност во споредба со објективна вредност

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски со состојба на 31 декември 2018 година не се разликува во однос на нивната објективна вредност.

	Евидентирана вредност		Објективна вредност	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Средства				
Парични средства и парични еквиваленти	5.986.884	2.840.262	5.986.884	2.840.262
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	263.588.310	237.934.030	263.588.310	237.934.030
Вложување во депозити	113.200.000	71.300.000	113.200.000	71.300.000
Побарувања по основ на продажба на хартии од вредност и останати побарувања	702.027	-	702.027	-
Побарувања по основ на дивиденди, парични депозити и отплата на обврзници	175.605	238.560	175.605	238.560
Побарувања по основ на камата	2.819.299	3.012.886	2.819.299	3.012.886
Останати побарувања на фондот	-	176	-	176
Обврски				
Обврски кон друштвото за управување со фондови	899.659	870.024	899.659	870.024
Обврски кон депозитарната банка	116.496	94.076	116.496	94.076
Обврски по основ на дозволени трошоци на Фондот	122.491	112.878	122.491	112.878
Обврски по основ на вложувања во хартии од вредност и останати обврски	1.905	11.557	1.905	11.557

Финансиски средства

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и останатите финансиски средства соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на доспевање.

Објективната вредност на инструментите кои се чуваат до доспевање се одредува врз основа на ЕКС поради начинот на класификација во моментот на нивно купување.

Останати обврски

Поради краткорочната природа, објективната вредност на останатите обврски се смета дека соодветствува со нивната евидентирана вредност.

5. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ И АМОРТИЗАЦИЈА НА ПРЕМИЈА/ДИСКОНТ НА СРЕДСТВА СО ФИКСНО ДОСПЕВАЊЕ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Камати од вложувања во државни обврзници	2.706.527	2.056.549
Камати од краткорочни депозити	2.793.083	1.839.365
Камати од жиро сметки	-	69
Камати од вложувања во корпоративни обврзници	2.627.347	3.476.569
Вкупно	**8.126.957**	**7.372.552**

6. ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Приходи од дивиденда од вложувања во акции во странски АД	2.371.386	1.619.129
Приходи од дивиденда од вложувања во акции во домашни АД	4.699.458	3.131.633
Приходи од принос во затворени инвестициски фондови	332.842	157.887
Вкупно	**7.403.686**	**4.908.649**

7. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Приходи од ускладени побарувања и обврски	2.963	1.140.404
Останати приходи	80.432	350.471
Вкупно	**83.395**	**1.490.875**

Останатите приходи се настанати поради вредносни усогласувања на должничките хартии од вредност во портфолиото на фондот кои што произлегуваат од корпоративни настани на нивните издавачи.

8. ТРАНСАКЦИСКИ ТРОШОЦИ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Трансакциски трошоци за:		
Брокерска провизија	48.373	63.062
Македонска Берза за хартии од вредност	45.806	46.861
Централен депозитар за хартии од вредност	23.285	20.715
Останати трансакциски трошоци	35.930	28.989
Вкупно	**153.394**	**159.627**

Друштвото во име и за сметка на Фондот плаќа брокерски провизии на брокерските куќи согласно склучените договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност

Останатите посреднички провизии при купопродажба на хартии од вредност се пресметуваат согласно тарифите на Македонската берза за хартии од вредност и Централен депозитар за хартии од вредност

Брокерските и останатите посреднички провизии при купопродажба на хартии од вредност на странските пазари се пресметуваат согласно договорите и тарифите за брокерски работи на странските пазари.

Брокерски провизии распределени по тргувач за годината која заврши на 31 декември 2018 година:

Тргувач	Износ денари	% од вк. остварен промет
Комерцијална Банка АД Скопје	17.634	0,08%
АКЈ	9.725	0,12%
ALTA Invest d.d	21.014	0,19%
Вкупно	**48.373**	

Брокерски провизии распределени по тргувач за годината која заврши на 31 декември 2017 година:

Тргувач	Износ денари	% од вк. остварен промет
Комерцијална Банка АД Скопје	15.860	0,08%
АКЈ	28.623	0,13%
ALTA Invest d.d	18.579	0,19%
Вкупно	**63.062**	

8. ТРАНСАКЦИСКИ ТРОШОЦИ (Продолжува)

Вредноста на остварените трансакции распоредени по тргувач за годината која заврши на 31 декември 2018 година:

Тргувач	Износ денари	% од вк. остварен промет
Banca Promos S.p.A	18.818.026	12,49%
АКЈ	8.307.529	5,51%
Комерцијална Банка АД Скопје	22.232.494	14,76%
Adamant Capital Partners AD	84.033.410	55,78%
ALTA Invest d.d	10.792.461	7,16%
Министерство за Финансии на Р. Црна Гора	6.477.494	4,30%
Вкупно	**150.661.414**	**100%**

Вредноста на остварените трансакции распоредени по тргувач за годината која заврши на 31 декември 2017 година:

Тргувач	Износ денари	% од вк. остварен промет
Banca Promos S.p.A	38.182.170	37,14%
АКЈ	22.826.180	22,20%
Комерцијална Банка АД Скопје	19.917.026	19,38%
Adamant Capital Partners AD	12.190.189	11,86%
ALTA Invest d.d	9.678.336	9,42%
Вкупно	**102.793.901**	**100%**

9. ОСТАНАТИ ДОЗВОЛЕНИ ТРОШОЦИ НА ФОНДОТ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Трошоци за надоместок на Комисија за хартии од вредност	540.151	394.232
Трошоци за ревизија	72.583	72.658
Трошоци за даноци	652.508	412.160
Расходи поради ускладени побарувања и обврски	23.602	149.070
Расходи поради усклaдување на портфолиото со депозитната банка	69	808.638
Останати трошоци	232.548	213.333
Вкупно	**1.521.461**	**2.050.091**

10. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Денарска сметка	387.369	1.464.116
Девизна сметка	5.599.515	1.376.146
Салдо на	**5.986.884**	**2.840.262**

11. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ТРГУВАЊЕ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Акции издадени од домашни акционерски друштва	96.830.633	85.452.825
Акции издадени од странски акционерски друштва	38.663.290	48.744.315
Вложувања во затворени инвестициски фондови	2.837.287	2.728.431
Државни обврзници во земјата	590.269	808.718
Државни обврзници во странство	86.545.503	55.217.788
Корпоративни обврзници во земјата	-	3.074.535
Корпоративни обврзници во странство	38.071.507	41.907.418
Права во странство	49.821	-
Салдо на	**263.588.310**	**237.934.030**

12. ВЛОЖУВАЊА ВО ДЕПОЗИТИ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Краткорочни депозити во Капитал Банка АД Скопје	6.000.000	26.700.000
Краткорочни депозити во Стопанска Банка АД Битола	49.200.000	44.600.000
Краткорочни депозити во Еуростандард Банка АД Скопје	58.000.000	-
Салдо на	**113.200.000**	**71.300.000**

Краткорочните депозити се со променлива каматна стапка која се движи од 2,00% до 3,90% годишно (2017: од 2,40% до 3,90% годишно).

13. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ДИВИДЕНДИ, ПАРИЧНИ ДЕПОЗИТИ И ОТПЛАТА НА ОБВРЗНИЦИ

На 31 декември 2018 година Фондот има побарувања по основ на дивиденди во износ од 175.605 денари (31 декември 2017 година: 238.560 денари) кои се состојат од побарувања по основ на дивиденди по акции од затворени инвестициски фондови во износ од 151.991 денари (31 декември 2017 година: 145.134 денари), акции издадени од странски акционерски друштва во износ од 23.614 денари (31 декември 2017 година: 93.426 денари), а на 31 декември 2018 нема побарувања по основ на дивиденди од акции издадени од домашни акционерски друштва (31 декември 2017 година: нема).

14. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА КАМАТА

	31 декември 2018	31 декември 2017
Камата од вложувања во странски државни обврзници	1.979.465	1.330.516
Камата од вложувања во домашни државни обврзници	7.047	9.984
Камата од вложувања во краткорочни депозити	136.726	146.809
		-
Камата од вложувања во странски корпоративни обврзници	696.061	1.381.521
Камата од вложувања во домашна корпоративна обврзница	-	96.701
Камата од жиро сметки и останати побарувања	-	47.355
Салдо на	**2.819.299**	**3.012.886**

15. ОБВРСКИ КОН ДРУШТВОТО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ФОНДОВИ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Обврска за надоместок за управување со Фондот	832.117	671.974
Обврска кон друштвото за излезна провизија	44.310	159.261
Обврска кон друштвото за влезна провизија	23.232	38.789
Салдо на	**899.659**	**870.024**

16. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА ДОЗВОЛЕНИ ТРОШОЦИ НА ФОНДОТ

	31 декември 2018	31 декември 2017
Обврска по основ ревизија на финансиски извештаи	72.564	72.559
Обврски за надоместоци кон Комисија за хартии од вредност	49.927	40.319
Салдо на	**122.491**	**112.878**

17. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Поврзани субјекти на инвестицискиот фонд се Друштвото за управување со инвестициски фондови и Депозитарната банка.

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините што завршија на 31 декември 2018 и 2017, се како што следи:

	Побарувања/ Парични сред.	Обврски	Приходи	Расходи	Останато
КБ Публикум инвест АД Скопје	-	899.659	-	9.002.482	-
Комерцијална Банка АД Скопје	5.986.884	116.496	649.620	1.450.656	28.503.279
31 декември 2018 година	**5.986.884**	**1.016.155**	**649.620**	**10.453.138**	**28.503.279**
КБ Публикум инвест АД Скопје	-	870.024	-	6.570.530	-
Комерцијална Банка АД Скопје	2.840.262	94.076	316.419	1.090.989	-
31 декември 2017 година	**2.840.262**	**964.100**	**316.419**	**7.661.519**	**-**

18. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По датумот на известување, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

ПРИЛОЗИ

38

Табела 1 Финансиски показатели по удели на фондот

Вредност на нето имотот на Фондот по удел/акција на почетокот на периодот	**31 декември 2018**	**31 декември 2017**
Нето имот на фондот на почеток на периодот	314.237.379	152.765.480
Број на удели / акции на почетокот на периодот	2.150.056,1868	1.134.569,3900
Вредност на нето имотот на фондот по удел/ акција на почетокот на периодот	**146,1531**	**134,6462**
Вредност на нето имотот на Фондот по удел/акција на почетокот на периодот		
Нето имот на фондот на крајот на периодот	385.331.574	314.237.379
Број на удели / акции на крајот на периодот	2.550.416,7108	2.150.056,1868
Вредност на нето имотот на фондот по удел/ акција на крајот на периодот	**151,0857**	**146,1531**
Дополнителни показатели и податоци		
Однос на трошоците и просечната нето вредност на имотот	2,5188%	2,5234%
Однос на нето добивката од вложувањата и просечната нето вредност на имотот	1,2349%	1,4971%
Принос на инвестицискиот фонд	3,3750%	8,5460%
Просечна нето вредност на инвестицскиот фонд	360.294.070,3492	263.263.598,2455

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Табела 2 Извештај за структурата на вложувањата на фондот

Акции	Број на акции	Набавна цена по акција	Вкупно набавна цена	Вредност на датумот на извештајот	Вредност по акција	Учество во сопственоста на издавачот (%)	Учество во имотот на фондот (%)	Пазар на кој се тргува
MKALKA101011 / АЛК	700	7.496,80	5.247.760,00	5.740.448,00	8.200,64	0,05%	1,49%	Македонска берза
MKBLBA101011 / УНИ	2.685	1.928,37	5.177.719,90	5.638.500,00	2.100,00	0,49%	1,46%	Македонска берза
MKGRNT101015 / ГРНТ	15.278	774,72	11.836.146,19	12.229.733,44	800,48	0,50%	3,16%	Македонска берза
MKKMBS101019 / КМБ	3.789	2.974,36	11.269.850,42	19.135.965,60	5.050,40	0,17%	4,95%	Македонска берза
MKMBDH101011 / МБ	153	36.300,00	5.553.900,00	7.145.100,00	46.700,00	5,48%	1,85%	Македонска берза
MKMTSK101019 / ТЕЛ	2.000	275,00	550.000,00	581.420,00	290,71	0,00%	0,15%	Македонска берза
MKMTUR101018 / МТУР	557	4.099,26	2.283.287,82	2.785.000,00	5.000,00	0,12%	0,72%	Македонска берза
MKOHBA101012 / ОХБ	888	4.902,47	4.353.391,50	5.851.920,00	6.590,00	0,20%	1,51%	Македонска берза
MKPPIV101019 / ППИВ	92	38.000,00	3.496.000,00	4.233.840,00	46.020,00	0,23%	1,10%	Македонска берза
MKRADE101010 / РАДЕ	4.686	1.470,00	6.888.420,00	8.439.486,00	1.801,00	2,27%	2,18%	Македонска берза
MKSBTB101013 / СБТ	830	2.020,00	1.676.600,00	1.776.200,00	2.140,00	0,21%	0,46%	Македонска берза
MKSPAZ101010 / СПАЗ	600	15.937,00	9.562.200,00	10.090.800,00	16.818,00	0,85%	2,61%	Македонска берза
MKTEAL101018 / ТЕАЛ	2.374	730,00	1.733.020,00	1.733.020,00	730,00	4,07%	0,45%	Македонска берза
MKTNBA101019 / ТНБ	812	13.000,12	10.556.097,44	11.449.200,00	14.100,00	0,10%	2,96%	Македонска берза
Обична акција од домашни издавачи	**35.444**	**129.908,11**	**80.184.393,26**	**96.830.633,04**			**25,05%**	
Вкупно акции од домашни издавачи	**35.444**	**2.262,28**	**80.184.393,26**	**96.830.633,04**	**2.731,93**		**25,05%**	
US61744U1060 / APF	500	943,41	471.704,25	441.589,55	883.18	0,00%	0,11%	NYSE
US61745C1053 / IIF	700	1.474,50	1.032.149,65	753.520,88	1.076,46	0,00%	0,19%	NYSE
US6174681030 / CAF	1,676	1.201,68	2.014.023,05	1.642.176,31	979,82	0,01%	0,42%	NYSE
Акција во затворен фонд	**2.876**	**3.619,59**	**3.517.876,95**	**2.837.286,74**			**0,72%**	

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Табела 2 Извештај за структурата на вложувањата на фондот (Продолжува)

Акции	Број на акции	Набавна цена по акција	Вкупно набавна цена	Вредност на датумот на извештајот	Вредност по акција	Учество во имотот на фондот (%)	Пазар на кој се тргува
ES06735169C9 / REP R	2.172	0	0	49.820,47	22.94	0,01%	Bolsa de Madrid
DE0005190003 / BMW	700	5.339,24	3.737.466,25	3.043.387,55	4.347,70	0,79%	XETRA
DE0007236101 / SIE	700	7.165,16	5.015.610,81	4.191.868,17	5.988,38	1,08%	XETRA
DE000CBK1001 / CBK	5.000	768,94	3.844.706,00	1.778.128,00	355,63	0,46%	XETRA
ES0173516115 / REP	2.172	917,91	1.993.692,70	1.878.621,88	864,93	0,49%	Bolsa de Madrid
FR0000120271 / FP	600	2.831,34	1.698.803,58	1.703.903,46	2.839,84	0,44%	EURONEXT
FR0000130809 / GLE.PA	2.000	2.507,28	5.014.569,40	3.421.581,80	1.710,79	0,89%	EURONEXT
FR0010242511 / EDF.FR	3.900	640,73	2.498.859,09	3.309.660,90	848,63	0,86%	EURONEXT
SI0021111651 / ZVTG	1.992	1.924,95	3.834.497,81	3.711.690,61	1.863,30	0,96%	LJSE
SI0031102120 / KRKG	1.100	3.535,72	3.889.286,83	3.909.852,10	3.554,41	1,01%	LJSE
SI0031102153 / PETG	160	21.218,87	3.395.019,62	3.050.152,00	19.063,45	0,79%	LJSE
US25271C1027 / DO	3.000	953,15	2.859.450,60	1.520.463,90	506,82	0,39%	NASDAQ
US35671D8570 / FCX	3.000	957,68	2.873.034,00	1.660.591,50	553,53	0,43%	NYSE
US3682872078 / OGZD	17.000	230,23	3.913.945,70	4.042.384,10	237,79	1,05%	LSE
US46115H1077 / ISNPY	2.000	1.023,14	2.046.273,60	1.441.004,80	720,50	0,37%	NASDAQ
Обична акција од странски издавачи	**45.496**	**50.014,33**	**46.615.215,99**	**38.713.111,24**		**10,01%**	
Вкупно акции од странски издавачи	**48.372**	**1.034,41**	**50.133.092,94**	**41.550.397,98**	**858,98**	**10,74%**	

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Табела 2 Извештај за структурата на вложувањата на фондот (Продолжува)

Обврзници	Номинална вредност	Набавна цена	Вредност на датумот на извештајот	Учество во сопственоста на издавачот (%)	Учество во имотот на фондот (%)	Пазар на кој се тргува
MKMINF200D92/PM ДЕН 09	461.212,50	438.121,24	459.296,82	0,03%	0,12%	Македонска берза
MKMINF200DE0/PMДЕН 14	139.728,93	132.593,49	138.019,13	0,02%	0,04%	Македонска берза
XS1087984164/MACEDO 3,975	6.149.500,00	6.623.962,68	6.555.026,67	0,00%	1,70%	OTC
XS1452578591/MACEDO 5,625	36.897.000,00	42.365.424,52	41.990.974,55	0,00%	10,87%	OTC
XS1744744191/MACEDO 2 3/4	21.523.250,00	21.324.347,76	21.479.855,59	0,07%	5,56%	OTC
Државна обврзница од домашни издавачи	**65.170.691,44**	**70.884.449,68**	**70.623.172,75**		**18,29%**	
Вкупно обврзници од домашни издавачи	**65.170.691,44**	**70.884.449,68**	**70.623.172,75**		**18,29%**	
US900123BH29/TURKEY 5 5/8	5.368.870,00	5.286.462,75	5.442.436,94	0,01%	1,41%	OTC
XS1377508996/MONTEN 5 3/4	6.149.500,00	6.768.896,26	6.902.876,09	0,00%	1,79%	OTC
XS1877938404/ALBANI 3 1/2	6.149.500,00	6.130.436,55	6.153.797,91	0,02%	1,59%	OTC
Државна обврзница од странски издавачи	**17.667.870,00**	**18.185.795,56**	**18.499.110,94**		**4,79%**	
US71647NAM11/PETBRA 6 1/4	5.368.870,00	5.245.133,58	5.533.651,06	0,00%	1,43%	OTC
USL0427PAA41/ATENTO LUXCO	5.368.870,00	5.328.719,75	5.247.101,05	0,03%	1,36%	OTC
XS0776111188/AGROK 9 7/8	6.149.500,00	1.639.157,59	1.251.115,78	0,03%	0,32%	OTC
XS1117280625/RUSB 13 2022	11.435.693,10	2.697.481,71	2.666.003,13	0,07%	0,69%	OTC
XS1417876163/FOURFN 11 1/4	4.919.600,00	5.379.206,44	5.057.591,79	0,05%	1,31%	OTC
XS1533922933/PGILLN 5 1/4 02/07/23	10.737.740,00	9.097.479,00	10.652.097,58	0,00%	2,76%	OTC
XS1584123225/ABGSM 0,25	983.272,82	102.688,01	1.661,73	0,00%	0,00%	
XS1589106910/CRBKM	10.737.740,00	9.471.718,59	8.358.346,30	0,00%	2,16%	OTC
Корпоративна обврзница од странски издавачи	**55.701.285,92**	**38.961.584,67**	**38.767.568,41**		**10,03%**	
Вкупно обврзници од странски издавачи	**73.369.155,92**	**57.147.380,23**	**57.266.679,35**		**14,82%**	

Пласмани и депозити	Набавна цена	Вредност на датумот на извештајот	Учество во имотот на фондот (%)	Датум на достасување
ЕУРОСТАНДАРД БАНКА АД СКОПЈЕ	58.000.000,00	58.030.986,30	15,02%	27.06.2019
КАПИТАЛ БАНКА АД СКОПЈЕ	6.000.000,00	6.007.561,64	1,55%	09.02.2019
СТОПАНСКА БАНКА АД БИТОЛА	49.200.000,00	49.298.178,63	12,76%	06.07.2019
Вкупно пласмани и депозити	**113.200.000,00**	**113.336.726,56**	**29,33%**	

Табела 3 - Извештај за вложувањата на фондот по видови на имот

Средства	Вкупна вредност на денот на известување	% од вкупните средства на Фондот[1]
Акции	138.381.030,13	35,81%
Обврзници	125.207.279,56	32,40%
Пласмани и Депозити	113.200.000,00	29,29%
Пари и парични еквиваленти	5.986.884,09	1,54%
Останати средства (камати)	3.696.931,20	0,96%
Вкупно	**386.472.124,98**	**100%**

[1] *Објективната вредност на обврзниците на ден 31 декември 2018 во рамките на овој прилог е изразена нето, без побаруваната камата*

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Табела 4 Извештај за реализирани добивки/загуби на Фондот

Дата на продажба	Финансиски инструменти	Број на хартии од вредност	Книговод-ствена вредност	Продажна вредност	Реализирана добивка/загуба
10.12.2018	DE0008404005 / ALV	400	4.668.523,37	4.286.749,23	-381.783,15
06.12.2018	FR0000131104 / BNP	1.500	5.765.564,56	3.892.926,74	-1.872.637,82
20.12.2018	FR0000133308 / ORA:FP	800	712.090,10	702.005,23	-10.084,87
06.11.2018	MKALKA101011 / АЛК	55	412.324,00	456.225,00	43.901,00
06.12.2018	MKALKA101011 / АЛК	50	374.840,00	405.050,00	30.210,00
12.03.2018	MKFERS101018 / ФЕРШ	2	110.580,00	123.198,00	12.618,00
27.04.2018	MKKMBS101019 / КМБ	100	280.812,78	420.000,00	139.187,22
09.11.2018	MKMTSK101019 / ТЕЛ	290	79.750,00	87.290,00	7.540,00
10.12.2018	MKMTUR101018 / МТУР	100	409.926,00	485.000,00	75.074,00
26.10.2018	MKOHBA101012 / ОХБ	30	147.074,04	198.000,00	50.925,96
29.10.2018	MKOHBA101012 / ОХБ	30	147.074,04	198.000,00	50.925,96
31.10.2018	MKOHBA101012 / ОХБ	46	225.513,53	303.140,00	77.626,47
01.11.2018	MKOHBA101012 / ОХБ	30	147.074,04	197.400,00	50.325,96
01.11.2018	MKOHBA101012 / ОХБ	50	245.123,40	330.000,00	84.876,60
02.11.2018	MKOHBA101012 / ОХБ	30	147.074,04	198.000,00	50.925,96
08.11.2018	MKOHBA101012 / ОХБ	50	245.123,40	332.500,00	87.376,60
02.05.2018	MKSTBS101014 / СТБ	252	231.840,00	259.560,00	27.720,00
03.05.2018	MKSTBS101014 / СТБ	200	184.000,00	206.000,00	22.000,00
05.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	321.000,00	45.000,00
06.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	320.400,00	44.400,00
06.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	400	368.000,00	427.200,00	59.200,00
06.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	320.700,00	44.700,00
07.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	320.400,00	44.400,00
08.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	491	451.720,00	520.460,00	68.740,00
08.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	318.000,00	42.000,00
08.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	309	284.280,00	329.703,00	45.423,00
12.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	318.000,00	42.000,00
18.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	500	460.000,00	475.812,00	15.812,00
18.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	194	178.480,00	184.300,00	5.820,00
20.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	291.000,00	15.000,00
21.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	108	99.360,00	105.300,00	5.940,00
22.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	500	460.000,00	492.500,00	32.500,00
25.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	100	92.000,00	100.000,00	8.000,00
26.06.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	306.000,00	30.000,00
06.07.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	297.000,00	21.000,00
11.07.2018	MKSTBS101014 / СТБ	300	276.000,00	296.700,00	20.700,00
12.07.2018	MKSTBS101014 / СТБ	234	215.280,00	231.660,00	16.380,00
16.07.2018	MKSTBS101014 / СТБ	120	110.400,00	118.680,00	8.280,00
25.07.2018	MKSTBS101014 / СТБ	200	184.000,00	202.000,00	18.000,00
22.08.2018	MKSTBS101014 / СТБ	340	312.800,00	350.880,00	38.080,00

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Табела 4 Извештај за реализирани добивки/загуби на Фондот (Продолжува)

Дата на продажба	Финансиски инструменти	Број на хартии од вредност	Книговод-ствена вредност	Продажна вредност	Реализирана добивка/загуба
29.08.2018	MKSTBS101014 / СТБ	600	552.000,00	630.000,00	78.000,00
31.08.2018	MKSTBS101014 / СТБ	304	279.680,00	322.240,00	42.560,00
17.04.2018	MKTNBA101019 / ТНБ	20	260.002,40	258.000,00	-2.002,40
20.04.2018	MKTNBA101019 / ТНБ	12	156.001,44	157.800,00	1.798,56
02.05.2018	MKTNBA101019 / ТНБ	16	208.001,92	221.040,00	13.038,08
05.03.2018	MKTPLF101010 / ТПЛФ	90	153.420,30	151.380,00	-2.040,30
05.03.2018	MKTPLF101010 / ТПЛФ	100	170.467,00	169.932,00	-535,00
05.03.2018	MKTPLF101010 / ТПЛФ	100	170.467,00	168.100,00	-2.367,00
15.10.2018	US0378331005 / AAPL UQ	100	899.129,14	1.161.461,48	262.332,34
15.10.2018	US0378331005 / AAPL UQ	75	674.346,86	871.116,04	196.769,18
15.10.2018	US17275R1023 / CSCO	300	610.470,59	719.096,11	108.625,51
15.10.2018	US17275R1023 / CSCO	400	813.960,79	958.688,55	144.727,75
20.12.2018	US4581401001 / INTC	1.000	2.488.841,03	2.465.408,40	-23.432,63
07.12.2018	US69343P1057 / LUK	600	1.811.666,27	2.549.000,79	737.334,52
07.12.2018	US69343P1057 / LKOD	300	929.993,80	1.274.989,81	344.996,01
20.12.2018	US69343P1057 / LKOD	50	154.258,54	190.437,32	36.178,78
	Обични акции на трговски друштва		**30.843.343,37**	**31.997.429,67**	**1.154.086,31**
31.05.2018	MKMINF200D92 / РМ ДЕН 09	3.750	219.143,63	230.677,50	11.533,88
31.05.2018	MKMINF200DE0 / РМДЕН 14	325	18.949,10	19.967,44	1.018,34
18.09.2018	XS0993155398 / TURKEY 4,35 2021	100	5.835.875,50	6.014.211,00	178.335,50
23.04.2018	XS1205717702 / MONTEN 3 7/8	100	6.387.362,66	6.456.975,00	69.612,34
	Државни обврзници		**12.461.330,89**	**12.721.830,94**	**260.500,05**
16.07.2018	MKINTP200015 / KAPITAL OBVRZNICA	50	3.074.270,00	3.074.270,00	0,00
17.04.2018	XS0928972909 / NITROG 7,875	200	10.389.420,44	10.282.636,92	-106.783,52
21.03.2018	XS0982711987 / PETBRA 3 /34 01/14/21	100	6.574.112,05	6.608.736,27	34.624,22
	Обврзници од трговски друштва	**350**	**20.037.802,50**	**19.965.643,19**	**-72.159,31**
	Вкупно реализирана добивка	**19.203**	**63.342.476,75**	**64.684.903,81**	**1.342.427,05**

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Табела 5 Извештај за нереализирани добивки/загуби на Фондот

Дата на вреднување	Финансиски инструменти	Набавна цена	Објективна вредност	Нереализирана добивка/(загуба)	Нето курсни разлики
31.12.2018	ES06735169C9 / REP R	0,00	49.820,54	49.820,54	0,00
31.12.2018	DE0005190003 / BMW	3.737.466,24	3.043.387,55	-694.340,05	261,36
31.12.2018	DE0007236101 / SIE	5.015.610,81	4.191.868,17	-821.396,09	-2.346,55
31.12.2018	DE000CBK1001 / CBK	3.844.706,02	1.778.127,93	-2.066.846,95	268,86
31.12.2018	ES0173516115 / REP	1.993.692,61	1.878.621,82	-115.162,30	91,52
31.12.2018	FR0000120271 / FP	1.698.803,57	1.703.903,46	4.981,10	118,80
31.12.2018	FR0000130809 / GLE.PA	5.014.569,42	3.421.581,80	-1.593.070,28	82,66
31.12.2018	FR0010242511 / EDF.FR	2.498.859,07	3.309.660,90	810.627,09	174,74
31.12.2018	MKALKA101011 / АЛК	5.247.760,00	5.740.448,00	492.688,00	0,00
31.12.2018	MKBLBA101011 / УНИ	5.177.720,00	5.638.500,00	460.780,00	0,00
31.12.2018	MKGRNT101015 / ГРНТ	11.836.146,20	12.229.733,44	393.587,24	0,00
31.12.2018	MKKMBS101019 / КМБ	11.269.850,57	19.135.965,60	7.866.115,03	0,00
31.12.2018	MKMBDH101011 / МБ	5.553.900,00	7.145.100,00	1.591.200,00	0,00
31.12.2018	MKMTSK101019 / ТЕЛ	550.000,00	581.420,00	31.420,00	0,00
31.12.2018	MKMTUR101018 / МТУР	2.283.287,82	2.785.000,00	501.712,18	0,00
31.12.2018	MKOHBA101012 / ОХБ	4.353.391,53	5.851.920,00	1.498.528,47	0,00
31.12.2018	MKPPIV101019 / ППИВ	3.496.000,00	4.233.840,00	737.840,00	0,00
31.12.2018	MKRADE101010 / РАДЕ	6.888.420,00	8.439.486,00	1.551.066,00	0,00
31.12.2018	MKSBTB101013 / СБТ	1.676.600,00	1.776.200,00	99.600,00	0,00
31.12.2018	MKSPAZ101010 / СПАЗ	9.562.200,00	10.090.800,00	528.600,00	0,00
31.12.2018	MKTEAL101018 / ТЕАЛ	1.733.020,00	1.733.020,00	0,00	0,00
31.12.2018	MKTNBA101019 / ТНБ	10.556.097,44	11.449.200,00	893.102,56	0,00
31.12.2018	SI0021111651 / ZVTG	3.834.497,79	3.711.690,61	-121.366,53	-1.440,64
31.12.2018	SI0031102120 / KRKG	3.889.286,78	3.909.852,10	20.293,35	271,98
31.12.2018	SI0031102153 / PETG	3.395.019,62	3.050.152,00	-344.710,22	-157,40
31.12.2018	US25271C1027 / DO	2.859.450,59	1.520.463,98	-1.473.754,82	134.768,21
31.12.2018	US35671D8570 / FCX	2.873.033,92	1.660.591,49	-1.326.110,89	113.668,46
31.12.2018	US3682872078 / OGZD	3.913.946,05	4.042.383,29	-28.459,84	156.897,08
31.12.2018	US46115H1077 / ISNPY	2.046.273,50	1.441.004,71	-701.711,31	96.442,52
	Обични акции на трговски друштва	**126.799.609,54**	**135.543.743,39**	**8.245.032,28**	**499.101,58**

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Табела 5 Извештај за нереализирани добивки/загуби на Фондот (Продолжува)

Дата на вреднување	Финансиски инструменти	Набавна цена	Објективна вредност	Нереализирана добивка/(загуба)	Нето курсни разлики
	Приоритетни акции				
31.12.2018	US61744U1060 / APF	471.704,24	441.589,56	-52.346,48	22.231,80
31.12.2018	US61745C1053 / IIF	1.032.149,64	753.520,90	-311.072,33	32.443,59
31.12.2018	US6174681030 / CAF	2.014.022,99	1.642.176,27	-466.245,73	94.399,00
	Акции на инвестициски фондови	**3.517.876,87**	**2.837.286,73**	**-829.664,54**	**149.074,39**
31.12.2018	MKMINF200D92 / PM ДЕН 09	438.121,24	453.888,63	15.736,75	30,64
31.12.2018	MKMINF200DE0 / PMДЕН 14	132.593,49	136.380,66	3.777,90	9,27
31.12.2018	US900123BH29 / TURKEY 5 5/8	5.286.462,75	5.366.937,21	65.178,08	15.296,38
31.12.2018	XS1087984164 / MACEDO 3,975	6.623.962,68	6.447.873,74	-176.552,15	463,21
31.12.2018	XS1377508996 / MONTEN 5 3/4	6.768.896,26	6.616.124,06	-153.245,54	473,34
31.12.2018	XS1452578591 / MACEDO 5,625	42.365.424,52	41.092.557,87	-1.275.344,81	2.478,15
31.12.2018	XS1744744191 / MACEDO 2 3/4	21.324.347,76	20.917.155,28	-407.773,35	580,87
31.12.2018	XS1877938404 / ALBANI 3 1/2	6.130.436,55	6.104.854,63	-25.581,92	0,00
	Државни обврзници	**89.070.245,24**	**87.135.772,07**	**-1.953.805,02**	**19.331,86**
	Обврзници од локалната самоуправа				
31.12.2018	US71647NAM11 / PETBRA 6 1/4	5.245.133,58	5.437.645,22	103.672,88	88.838,77
31.12.2018	USL0427PAA41 / ATENTO LUXCO	5.328.719,75	5.119.217,55	-460.649,05	251.146,84
31.12.2018	XS0776111188 / AGROK 9 7/8	1.639.157,59	1.251.115,78	-388.156,44	114,63
31.12.2018	XS1117280625 / RUSB 13 2022	2.697.481,71	2.666.003,13	-158.613,06	127.134,48
31.12.2018	XS1417876163 / FOURFN 11 1/4	5.379.206,44	4.999.494,30	-380.088,30	376,16
31.12.2018	XS1533922933 / PGILLN 5 1/4 02/07/23	9.097.479,00	10.428.170,96	603.138,86	727.553,10
31.12.2018	XS1584123225 / ABGSM 0,25	102.688,01	1.661,73	-101.077,52	51,24
31.12.2018	XS1589106910 / CRBKM	9.471.718,59	8.168.198,82	-1.749.929,49	446.409,71
	Обврзници од трговски друштва	**38.961.584,67**	**38.071.507,49**	**-2.531.702,12**	**1.641.624,93**
	ВКУПНО	**258.349.316,31**	**263.638.130,22**	**2.979.681,14**	**2.309.132,77**

Табела 6 Приходи / Расходи со поврзани лица

Назив на поврзан субјект	Приход	Расход	Цел на исплата
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	1.718,00	Купување на акции - КМБ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	6.451,00	Продажба на акции - СТБ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	391,00	Продажба на акции - ТПЛФ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	1.260.347,07	Припишување и исправка на надомест - НАДОМЕСТ НА ДЕПОЗИТАРНА БАНКА
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	172.675,00	Припишување и исправка на надомест - ОБВРСКИ ЗА СУБДЕПОЗИТАРНА БАНКА
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	509,00	Продажба на акции - ТНБ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	1.569,00	Купување на акции - ОХБ
КБ ПУБЛИКУМ ИНВЕСТ АД СКОПЈЕ	0,00	9.002.482,33	Припишување и исправка на надомест - УПРАВУВАЧКИ НАДОМЕСТ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	689,00	Продажба на акции - АЛК
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	634,00	Купување на акции - ГРНТ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	336,00	Продажба на акции - КМБ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	70,00	Продажба на акции - ТЕЛ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	916,00	Купување на акции - УНИ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	1.405,00	Продажба на акции - ОХБ
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	388,00	Продажба на акции - МТУР
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	2.459,00	Продажба на обврзници - KAPITAL OBVRZNICA
Комерцијална Банка АД Скопје	0,00	99,00	Продажба на акции - ФЕРШ
Комерцијална Банка АД Скопје	649.620,00	0,00	Дивиденда од акции - КМБ
	649.620,00	**10.453.138,39**	

Табела 7. Трансакции од имотот на Фондот со поврзани страни

Назив на поврзани субјекти	Опис на трансакција	Дата на трансакција	Количина или номинална вредност	Набавна цена	Вредност на трансакција	Реализирана добивка/ (загуба)
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - УНИ	22.02.2018	200,00	410.000,00	410.000,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - ОХБ	28.02.2018	35,00	175.000,00	175.000,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - ОХБ	01.03.2018	100,00	495.000,00	495.000,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - ОХБ	01.03.2018	200,00	990.000,00	990.000,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ТПЛФ	05.03.2018	100,00	170.467,00	168.100,00	-2.367,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ТПЛФ	05.03.2018	90,00	153.420,30	151.380,00	-2.040,30
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ТПЛФ	05.03.2018	100,00	170.467,00	169.932,00	-535,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - УНИ	05.03.2018	182,00	365.820,00	365.820,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ФЕРШ	12.03.2018	2,00	110.580,00	123.198,00	12.618,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - КМБ	28.03.2018	200,00	732.000,00	732.000,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - УНИ	13.04.2018	160,00	320.000,00	320.000,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ТНБ	17.04.2018	20,00	260.002,40	258.000,00	-2.002,40
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ТНБ	20.04.2018	12,00	156.001,44	157.800,00	1.798,56
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - КМБ	27.04.2018	100,00	280.812,78	420.000,00	139.187,22
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ТНБ	02.05.2018	16,00	208.001,92	221.040,00	13.038,08
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	02.05.2018	252,00	231.840,00	259.560,00	27.720,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	03.05.2018	200,00	184.000,00	206.000,00	22.000,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	05.06.2018	300,00	276.000,00	321.000,00	45.000,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	06.06.2018	400,00	368.000,00	427.200,00	59.200,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	06.06.2018	300,00	276.000,00	320.400,00	44.400,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	06.06.2018	300,00	276.000,00	320.700,00	44.700,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	07.06.2018	300,00	276.000,00	320.400,00	44.400,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	08.06.2018	491,00	451.720,00	520.460,00	68.740,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	08.06.2018	309,00	284.280,00	329.703,00	45.423,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	08.06.2018	300,00	276.000,00	318.000,00	42.000,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	12.06.2018	300,00	276.000,00	318.000,00	42.000,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	18.06.2018	194,00	178.480,00	184.300,00	5.820,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	18.06.2018	500,00	460.000,00	475.812,00	15.812,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	20.06.2018	300,00	276.000,00	291.000,00	15.000,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	21.06.2018	108,00	99.360,00	105.300,00	5.940,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	22.06.2018	500,00	460.000,00	492.500,00	32.500,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	25.06.2018	100,00	92.000,00	100.000,00	8.000,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	26.06.2018	300,00	276.000,00	306.000,00	30.000,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	06.07.2018	300,00	276.000,00	297.000,00	21.000,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - ГРНТ	09.07.2018	69,00	57.960,00	57.960,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - УНИ	10.07.2018	20,00	48.200,00	48.200,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	11.07.2018	300,00	276.000,00	296.700,00	20.700,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	12.07.2018	234,00	215.280,00	231.660,00	16.380,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	16.07.2018	120,00	110.400,00	118.680,00	8.280,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на обврзници - KAPITAL OBVRZNICA	16.07.2018	50.000,00	3.074.270,00	3.074.270,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - ГРНТ	16.07.2018	400,00	332.000,00	332.000,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - КМБ	17.07.2018	106,00	534.664,00	534.664,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - КМБ	17.07.2018	44,00	221.936,00	221.936,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - КМБ	17.07.2018	100,00	505.000,00	505.000,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	25.07.2018	200,00	184.000,00	202.000,00	18.000,00

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Назив на поврзани субјекти	Опис на трансакција	Дата на трансакција	Количина или номинална вредност	Набавна цена	Вредност на трансакција	Реализи-рана добивка/ (загуба)
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - ГРНТ	06.08.2018	500,00	402.500,00	402.500,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - КМБ	17.08.2018	30,00	154.530,00	154.530,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	22.08.2018	340,00	312.800,00	350.880,00	38.080,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	29.08.2018	600,00	552.000,00	630.000,00	78.000,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - СТБ	31.08.2018	304,00	279.680,00	322.240,00	42.560,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Купување на акции - ОХБ	09.10.2018	49,00	301.448,00	301.448,00	0,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ОХБ	26.10.2018	30,00	147.074,04	198.000,00	50.925,96
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ОХБ	29.10.2018	30,00	147.074,04	198.000,00	50.925,96
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ОХБ	31.10.2018	46,00	225.513,53	303.140,00	77.626,47
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ОХБ	01.11.2018	50,00	245.123,40	330.000,00	84.876,60
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ОХБ	01.11.2018	30,00	147.074,04	197.400,00	50.325,96
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ОХБ	02.11.2018	30,00	147.074,04	198.000,00	50.925,96
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - АЛК	06.11.2018	55,00	412.324,00	456.225,00	43.901,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ОХБ	08.11.2018	50,00	245.123,40	332.500,00	87.376,60
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - ТЕЛ	09.11.2018	290,00	79.750,00	87.290,00	7.540,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - АЛК	06.12.2018	50,00	374.840,00	405.050,00	30.210,00
Комерцијална Банка АД Скопје	Продажба на акции - МТУР	10.12.2018	100,00	409.926,00	485.000,00	75.074,00

Табела 8 Трансакции од имотот на Фондот за период 01.01-31.12.2018 на Фондот

Датум на давање на налогот	Назив на издавачот на хартии од вредност	Шиф на ХВ	Вид на налог Куповен/ Продажен	Количина на ХВ	Цена по ХВ	Пазар/ Берза на кој е реализирана трансакцијата	Датум на реализација на транса-кцијата
25.01.2018	Siemens AG	SIE	Куповен	150,00	122,56	XETRA	25.01.2018
30.01.2018	PETROL DD Ljubljana	PETG	Куповен	30,00	351,00	Ljubljanska borza (LJSE)	30.01.2018
30.01.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	200,00	31,40	Ljubljanska borza (LJSE)	30.01.2018
30.01.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	331,00	31,30	Ljubljanska borza (LJSE)	30.01.2018
30.01.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	122,00	31,30	Ljubljanska borza (LJSE)	30.01.2018
30.01.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	3,00	31,30	Ljubljanska borza (LJSE)	30.01.2018
31.01.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	110,00	31,50	Ljubljanska borza (LJSE)	31.01.2018
31.01.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	390,00	31,50	Ljubljanska borza (LJSE)	31.01.2018
06.02.2018	BNP BANQUE NATIONALE DE PARIS PARIBAS S.A.	BNP	Куповен	500,00	63,01	Euro Next Paris (EN)	06.02.2018
09.02.2018	Allianz SE	ALV	Куповен	50,00	186,89	XETRA	09.02.2018
09.02.2018	Siemens AG	SIE	Куповен	100,00	109,06	XETRA	09.02.2018
22.02.2018	УНИВЕРЗАЛНА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА АД СКОПЈЕ	УНИ	Куповен	200,00	2.050,00	Македонска берза АД	22.02.2018
22.02.2018	Allianz SE	ALV	Куповен	100,00	192,12	XETRA	22.02.2018
26.02.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	42,00	31,00	Ljubljanska borza (LJSE)	26.02.2018
28.02.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Куповен	35,00	5.000,00	Македонска берза АД	28.02.2018
01.03.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Куповен	100,00	4.950,00	Македонска берза АД	01.03.2018
01.03.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Куповен	200,00	4.950,00	Македонска берза АД	01.03.2018
05.03.2018	УНИВЕРЗАЛНА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА АД СКОПЈЕ	УНИ	Куповен	182,00	2.010,00	Македонска берза АД	05.03.2018
05.03.2018	ТОПЛИФИКАЦИЈА АД Скопје	ТПЛФ	Продажен	100,00	1.681,00	Македонска берза АД	05.03.2018
05.03.2018	ТОПЛИФИКАЦИЈА АД Скопје	ТПЛФ	Продажен	90,00	1.682,00	Македонска берза АД	05.03.2018
05.03.2018	ТОПЛИФИКАЦИЈА АД Скопје	ТПЛФ	Продажен	100,00	1.699,32	Македонска берза АД	05.03.2018
12.03.2018	ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ	ФЕРШ	Продажен	2,00	61.599,00	Македонска берза АД	12.03.2018
21.03.2018	Petróleo Brasileiro S.A.	PETBRA 3 /34 01/14/21	Продажен	100,00	107,46	OTC	21.03.2018
28.03.2018	КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ	КМБ	Куповен	200,00	3.660,00	Македонска берза АД	28.03.2018
13.04.2018	УНИВЕРЗАЛНА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА АД СКОПЈЕ	УНИ	Куповен	160,00	2.000,00	Македонска берза АД	13.04.2018
17.04.2018	НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ	ТНБ	Продажен	20,00	12.900,00	Македонска берза АД	17.04.2018
17.04.2018	Nitrogenmuvek Zrt	NITROG 7,875	Продажен	200,00	103,42	OTC	17.04.2018
17.04.2018	POLYUS GOLD OAO	PGILLN 5 1/4 02/07/23	Куповен	200,00	91,50	OTC	17.04.2018
20.04.2018	НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ	ТНБ	Продажен	12,00	13.150,00	Македонска берза АД	20.04.2018
23.04.2018	Министерство за Финансии на Р.Црна Гора	MONTEN 3 7/8	Продажен	100,00	105,00	OTC	23.04.2018
27.04.2018	КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ	КМБ	Продажен	100,00	4.200,00	Македонска берза АД	27.04.2018
02.05.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	252,00	1.030,00	Македонска берза АД	02.05.2018
02.05.2018	НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ	ТНБ	Продажен	16,00	13.815,00	Македонска берза АД	02.05.2018

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2018 година
Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Датум на давање на налогот	Назив на издавачот на хартии од вредност	Шиф на ХВ	Вид на налог Куповен/ Продажен	Количина на ХВ	Цена по ХВ	Пазар/ Берза на кој е реализирана трансакцијата	Датум на реализација на транса-кцијата
03.05.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	200,00	1.030,00	Македонска берза АД	03.05.2018
05.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	1.070,00	Македонска берза АД	05.06.2018
06.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	400,00	1.068,00	Македонска берза АД	06.06.2018
06.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	1.068,00	Македонска берза АД	06.06.2018
06.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	1.069,00	Македонска берза АД	06.06.2018
07.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	1.068,00	Македонска берза АД	07.06.2018
08.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	491,00	1.060,00	Македонска берза АД	08.06.2018
08.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	309,00	1.067,00	Македонска берза АД	08.06.2018
08.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	1.060,00	Македонска берза АД	08.06.2018
12.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	1.060,00	Македонска берза АД	12.06.2018
12.06.2018	Allianz SE	ALV	Куповен	50,00	181,20	XETRA	12.06.2018
12.06.2018	Siemens AG	SIE	Куповен	100,00	115,80	XETRA	12.06.2018
12.06.2018	SOCIETE GENERALE	GLE.PA	Куповен	400,00	37,82	Euro Next Paris (EN)	12.06.2018
12.06.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	300,00	31,50	Ljubljanska borza (LJSE)	12.06.2018
12.06.2018	PETROL DD Ljubljana	PETG	Куповен	3,00	341,00	Ljubljanska borza (LJSE)	12.06.2018
12.06.2018	GAZPROM OAO	OGZD	Куповен	2.500,00	4,48	Лондонска берза (LSE)	12.06.2018
18.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	194,00	950,00	Македонска берза АД	18.06.2018
18.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	500,00	951,62	Македонска берза АД	18.06.2018
20.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	970,00	Македонска берза АД	20.06.2018
21.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	108,00	975,00	Македонска берза АД	21.06.2018
22.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	500,00	985,00	Македонска берза АД	22.06.2018
25.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	100,00	1.000,00	Македонска берза АД	25.06.2018
25.06.2018	Petróleo Brasileiro S.A.	PETBRA 6 1/4	Куповен	100,00	99,35	OTC	25.06.2018
26.06.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	1.020,00	Македонска берза АД	26.06.2018
03.07.2018	PETROL DD Ljubljana	PETG	Куповен	77,00	340,00	Ljubljanska borza (LJSE)	03.07.2018
03.07.2018	SOCIETE GENERALE	GLE.PA	Куповен	400,00	36,89	Euro Next Paris (EN)	03.07.2018
06.07.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	990,00	Македонска берза АД	06.07.2018
09.07.2018	ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ	ГРНТ	Куповен	69,00	840,00	Македонска берза АД	09.07.2018
09.07.2018	GAZPROM OAO	OGZD	Куповен	3.000,00	4,64	Лондонска берза (LSE)	09.07.2018
09.07.2018	FreePort-McMoRan Copper &Gold Inc	FCX	Куповен	1.000,00	17,71	New York берза (NYSE)	09.07.2018
09.07.2018	MORGAN STANLEY INDIA INVESTMENT	IIF	Куповен	500,00	26,40	New York берза (NYSE)	09.07.2018
09.07.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	94,00	30,60	Ljubljanska borza (LJSE)	09.07.2018
10.07.2018	УНИВЕРЗАЛНА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА АД СКОПЈЕ	УНИ	Куповен	20,00	2.410,00	Македонска берза АД	10.07.2018
11.07.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	300,00	989,00	Македонска берза АД	11.07.2018
12.07.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	234,00	990,00	Македонска берза АД	12.07.2018
12.07.2018	Zavarovalnica Triglav dd Ljubljana	ZVTG	Куповен	400,00	31,00	Ljubljanska borza (LJSE)	12.07.2018

Датум на давање на налогот	Назив на издавачот на хартии од вредност	Шиф на ХВ	Вид на налог Куповен/ Продажен	Количина на ХВ	Цена по ХВ	Пазар/ Берза на кој е реализирана трансакцијата	Датум на реализац-ија на транса-кцијата
16.07.2018	КАПИТАЛ БАНКА АД Скопје	KAPITAL OBVRZNICA	Продажен	50,00	100,00	Македонска берза АД	16.07.2018
16.07.2018	ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ	ГРНТ	Куповен	400,00	830,00	Македонска берза АД	16.07.2018
16.07.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	120,00	989,00	Македонска берза АД	16.07.2018
17.07.2018	КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ	КМБ	Куповен	106,00	5.044,00	Македонска берза АД	17.07.2018
17.07.2018	КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ	КМБ	Куповен	44,00	5.044,00	Македонска берза АД	17.07.2018
17.07.2018	КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ	КМБ	Куповен	100,00	5.050,00	Македонска берза АД	17.07.2018
25.07.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	200,00	1.010,00	Македонска берза АД	25.07.2018
06.08.2018	ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ	ГРНТ	Куповен	500,00	805,00	Македонска берза АД	06.08.2018
17.08.2018	КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ	КМБ	Куповен	30,00	5.151,00	Македонска берза АД	17.08.2018
22.08.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	340,00	1.032,00	Македонска берза АД	22.08.2018
23.08.2018	МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ НА Р.МАКЕДОНИЈА	MACEDO 2 3/4	Куповен	200,00	100,15	OTC	23.08.2018
29.08.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	600,00	1.050,00	Македонска берза АД	29.08.2018
31.08.2018	СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	СТБ	Продажен	304,00	1.060,00	Македонска берза АД	31.08.2018
31.08.2018	Министерство за Финансии на Р.Турција	TURKEY 4,35 2021	Куповен	100,00	94,90	OTC	31.08.2018
18.09.2018	Министерство за Финансии на Р.Турција	TURKEY 4,35 2021	Продажен	100,00	97,80	OTC	18.09.2018
09.10.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Куповен	49,00	6.152,00	Македонска берза АД	09.10.2018
09.10.2018	МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ НА Р.МАКЕДОНИЈА	MACEDO 5,625	Куповен	100,00	112,65	OTC	09.10.2018
15.10.2018	APPLE INC	AAPL UQ	Продажен	100,00	218,61	NASDAQ	15.10.2018
15.10.2018	APPLE INC	AAPL UQ	Продажен	75,00	218,61	NASDAQ	15.10.2018
15.10.2018	CISCO SYSTEMS	CSCO	Продажен	400,00	45,11	NASDAQ	15.10.2018
15.10.2018	CISCO SYSTEMS	CSCO	Продажен	300,00	45,12	NASDAQ	15.10.2018
26.10.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Продажен	30,00	6.600,00	Македонска берза АД	26.10.2018
29.10.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Продажен	30,00	6.600,00	Македонска берза АД	29.10.2018
31.10.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Продажен	46,00	6.590,00	Македонска берза АД	31.10.2018
01.11.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Продажен	50,00	6.600,00	Македонска берза АД	01.11.2018
01.11.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Продажен	30,00	6.580,00	Македонска берза АД	01.11.2018
02.11.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Продажен	30,00	6.600,00	Македонска берза АД	02.11.2018
06.11.2018	АЛКАЛОИД АД Скопје	АЛК	Продажен	55,00	8.295,00	Македонска берза АД	06.11.2018
08.11.2018	ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	ОХБ	Продажен	50,00	6.650,00	Македонска берза АД	08.11.2018
08.11.2018	Министерство за Финансии на Р.Турција	TURKEY 5 5/8	Куповен	100,00	98,75	OTC	08.11.2018
09.11.2018	МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД СКОПЈЕ	ТЕЛ	Продажен	290,00	301,00	Македонска берза АД	09.11.2018
28.11.2018	Министерство за Финансии на Р.Албанија	ALBANI 3 1/2	Куповен	100,00	99,69	OTC	28.11.2018
06.12.2018	BNP BANQUE NATIONALE DE PARIS PARIBAS S.A.	BNP	Продажен	1.500,00	42,20	Euro Next Paris (EN)	06.12.2018
06.12.2018	АЛКАЛОИД АД Скопје	АЛК	Продажен	50,00	8.101,00	Македонска берза АД	06.12.2018
07.12.2018	LUKOIL OAO	LUK	Продажен	600,00	69,08	XETRA	07.12.2018
07.12.2018	LUKOIL OAO	LKOD	Продажен	300,00	78,45	Лондонска берза (LSE)	07.12.2018

Датум на давање на налогот	Назив на издавачот на хартии од вредност	Шиф на ХВ	Вид на налог Куповен/ Продажен	Количина на ХВ	Цена по ХВ	Пазар/ Берза на кој е реализирана трансакцијата	Датум на реализац-ија на транса-кцијата
10.12.2018	МАКЕДОНИЈА ТУРИСТ АД СКОПЈЕ	МТУР	Продажен	100,00	4.850,00	Македонска берза АД	10.12.2018
10.12.2018	Allianz SE	ALV	Продажен	400,00	174,27	XETRA	10.12.2018
12.12.2018	МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ НА Р.МАКЕДОНИЈА	MACEDO 2 3/4	Куповен	150,00	97,65	OTC	12.12.2018
20.12.2018	INTEL CORPORATION	INTC	Продажен	1.000,00	45,73	New York берза (NYSE)	20.12.2018
20.12.2018	LUKOIL OAO	LKOD	Продажен	50,00	70,64	Лондонска берза (LSE)	20.12.2018
20.12.2018	ORANGE SA	ORA:FP	Продажен	800,00	14,27	Euro Next Paris (EN)	20.12.2018

Табела 9 Трошоци наплатени на товар на фондот за период 01.01-31.12.2018

Опис на трошок	Износ	% од просечен НАВ
Надомест за управување	9.002.482,33	2,4986%
Надомест за депозитарна банка	1.260.347,07	0,3498%
Трошоци за купопродожба на имот на фонд	153.393,55	0,0426%
Трошоци за ревизија	72.583,09	0,0201%
Други објави пропишани со закон	652.507,90	0,1811%
Трошоци за месечен надомест за Комисија	540.150,60	0,1499%
Други трошоци утврдени со статут и проспект	172.675,00	0,0479%
Вкупно трошоци:	**11.854.139,53**	**3,2901%**